

บทที่ 8

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาเปรียบเทียบหน้าที่ประโยชน์กรรม

เนื้อหาโดยสังเขป

8.0 คำนำ

8.1 วิเคราะห์หน้าที่ประโยชน์กรรมในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

8.2 ผลการวิเคราะห์และสรุป

8.3 ประโยชน์ด้านการเรียนการสอน

8.3.1 อิทธิพลการถ่ายทอดลักษณะจากภาษาแม่

8.3.2 การคาดคะเนข้อผิดพลาดที่จะเกิด

8.3.3 ประโยชน์ในด้านการสอนแปล

8.3.4 ข้อผิดพลาดประเภทผิดไวยากรณ์

8.3.5 ข้อผิดพลาดประเภทใช้ประโยชน์กรรมมากเกินไปเกินกว่าเหตุ

8.3.6 พัฒนาการด้านการเรียนรู้ภาษา

8.4 ประโยชน์ด้านการค้นคว้าวิจัย

8.4.1 ความรู้เกี่ยวกับเอนกหน้าที่ของประโยชน์กรรมในภาษาอังกฤษ

8.4.2 ความรู้เกี่ยวกับการถ่ายทอดลักษณะภาษาแม่ไปสู่ภาษาที่กำลังเรียน

8.5 บทสรุป

8.6 แบบฝึกหัดทบทวน

8.7 กิจกรรมท้ายบท

จุดประสงค์

หลังจากเรียนบทเรียนนี้แล้ว นักศึกษาสามารถ

1. สรุปผลการวิเคราะห์จากงานวิจัยของธัญรัตน์ ปาณะกุล เฉพาะหัวข้อที่น่าสนใจมาได้ 3 หัวข้อ
2. บอกประโยชน์ที่ได้รับด้านการเรียนการสอนจากงานวิจัยได้อย่างน้อย 2 ข้อ
3. สรุปประโยชน์ที่ครูสอนแปลจะได้จาก
 - ก. การศึกษาหน้าที่ประโยคกรรมภาษาไทยและอังกฤษ
 - ข. การเปรียบเทียบประโยคกรรมระหว่าง 2 ภาษา
4. ประยุกต์แนวความคิดเรื่อง "ภาษาสังกร" ไปใช้กับกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาไทยในเรื่องรูปลักษณะและหน้าที่ประโยคกรรมภาษาไทยและอังกฤษได้
5. อธิบายได้ว่าคำตอบ 5 ชนิดของนักศึกษาสัมพันธ์กับขั้นตอนพัฒนาการเรียนรู้การใช้ประโยคกรรมของนักศึกษาไทยได้อย่างไร
6. บอกความหมายของศัพท์เฉพาะต่อไปนี้และยกตัวอย่างประกอบได้
 - การถ่ายทอดลักษณะจากภาษาแม่ (language transfer)
 - การแทรกซ้อนทางภาษา (interference)
 - การใช้กฎสื่อความอย่างไม่เหมาะสม (overgeneralization)
7. แสดงแผนภูมิและการใช้ตัวแบบเปรียบเทียบโครงสร้างประโยคกรรมภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้
8. บอกหลักเกณฑ์ 2 ข้อ ซึ่งใช้ในการแปลประโยคกรรมจากอังกฤษเป็นไทยได้ถูกต้อง
9. บอกสาเหตุที่นักศึกษาผู้รู้ภาษาอังกฤษระดับสูงใช้ประโยคกรรมภาษาอังกฤษบ่อยเกินกว่าเหตุได้

10. แจกแจงได้ว่าทฤษฎีภาษาสั่งกรได้เปลี่ยนทัศนคติของคนทั่วไปที่มีต่อข้อ
ผิดพลาดอย่างไร
11. อธิบายขั้นตอนพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาไทยก่อนที่จะสามารถแปล
 - ก. ประโยคกรรมได้รับ
 - ข. ประโยคกรรมมีตัวการปรากฏ
เป็นประโยคกรรมภาษาอังกฤษที่ถูกต้องได้
12. บอกความสำคัญของการทำวิจัยก่อนที่จะนำความรู้ในเรื่องหน้าที่ประโยค
กรรมไปไว้ในหลักสูตรได้

8.0 คำนำ

ประโยคกรรมภาษาไทยและภาษาอังกฤษไม่ว่ารูปหรือหน้าที่ มีทั้งส่วนที่คล้ายคลึงและแตกต่างกัน จึงเป็นปัญหาสำหรับนักศึกษาไทยผู้พยายามเรียนรู้ ทำความเข้าใจและฝึกใช้ประโยคกรรมในภาษาอังกฤษ ปัญหามักจะเกิดขึ้นเมื่อนักศึกษาไทยนำประโยคกรรมในภาษาไทยไปเทียบเท่ากับประโยคกรรมภาษาอังกฤษ โดยจะถ่ายทอดลักษณะของภาษาแม่ไปยังภาษาต่างประเทศที่เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การถ่ายทอดลักษณะหน้าที่ประโยคกรรมในภาษาไทยไปยังประโยคกรรมภาษาอังกฤษนั้น เป็นเรื่องที่คาดเดาได้ว่าจะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน

โดยลักษณะหน้าที่ที่เฉพาะและเจาะจงมากกว่า ประโยคกรรมบางประเภทของไทย เช่น ประโยคกรรมถูก ประโยคกรรมได้รับ ประโยคกรรมมุ่งประธานเป็นผู้รับกรรม จะถูกนำมาเทียบกับประโยคกรรมภาษาอังกฤษมากกว่าประโยคกรรมอีก 2 ประเภท คือ ประโยคกรรมตัวการปรากฏและประโยคกรรมระบุประเภทไม่ระบุประธานแน่นอนลงไป (ดูตารางที่ 4 หัวข้อ 7.3) แม้ว่าทั้ง 2 รูปหลังนี้ เมื่อแปลเป็นภาษาอังกฤษก็จะตรงกับประโยคกรรมภาษาอังกฤษเช่นกันก็ตาม

อนึ่ง จากการเปรียบเทียบรูปลักษณะและหน้าที่ระหว่างประโยคกรรมของ 2 ภาษานี้ ได้เป็นที่ประจักษ์แล้วว่า ประโยคกรรมภาษาอังกฤษมีรูปจำกัดกว่าแต่ทำหน้าที่ที่หลากหลายกว่า ในขณะที่ประโยคกรรมภาษาไทยมีจำนวนรูปมากกว่า และแต่ละรูปทำหน้าที่เฉพาะเจาะจง ประโยคกรรมภาษาอังกฤษแบ่งรูปอย่างคร่าว ๆ ได้ 2 รูป คือประโยคกรรมตัวการปรากฏ และประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏ ประเภทหลังนี้ทำหน้าที่หลายอย่าง ดังนั้นจึงคาดเดาได้ว่านักศึกษาไทยย่อมมีแนวโน้มที่จะใช้ประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏในภาษาอังกฤษเพื่อทำหน้าที่หลายอย่าง ซึ่งหน้าที่บางอย่างก็ตรงกับหน้าที่ประโยคกรรมในภาษาไทย

8.7 วิเคราะห์หน้าที่ประโยคกรรมในภาษาไทยและอังกฤษ

ในวิทยานิพนธ์เรื่อง "A Functional Analysis of English and Thai Passive Constructions" อดุลรัตน์ ปาณะกุล (Panakul 1983, chapter 4-5) ได้ศึกษาวิเคราะห์รูปและหน้าที่ของประโยคกรรมในภาษาไทยและอังกฤษ และได้ตั้ง

สมมุติฐาน 2 ชื่อว่า

1. นักศึกษาไทยจะเทียบประโยคกรรมบางประเภทของไทย เช่น ประโยคกรรมถูก ประโยคกรรมได้รับ และประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏ ซึ่งรวมเรียกว่าประโยคกรรมประเภทที่หนึ่ง ให้ตรงกับประโยคกรรมในภาษาอังกฤษมากกว่าประโยคกรรมประเภทที่สอง ซึ่งได้แก่ประโยคกรรมตัวการปรากฏ ประโยคกรรมผู้ไม่ระบุประธานแน่นอนลงไป

2. นักศึกษาไทยใช้ประโยคกรรมภาษาอังกฤษประเภทตัวการไม่ปรากฏมากกว่าประเภทอื่น

เพื่อทดสอบสมมุติฐาน 2 ชื่อที่วางไว้ข้างต้นนี้ ธัญรัตน์ได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 42 คน ผู้ซึ่งกำลังศึกษาภาษาอังกฤษระดับต่าง ๆ กัน ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในชั้นต้นผู้วิจัยได้แบ่งนักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกได้เคยลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชาภาษาอังกฤษขั้นต้นมาแล้ว กลุ่มที่สองได้แก่ผู้ที่เคยลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชาภาษาอังกฤษขั้นสูงมาแล้ว นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มแปลความเรียงไทยเป็นอังกฤษคนละ 3 เรื่องสั้น ๆ เฉพาะนักศึกษาในกลุ่มที่สองเท่านั้นที่แต่งเรียงความภาษาอังกฤษด้วย

ในขั้นที่สอง เนื่องจากระดับกระบวนวิชาภาษาอังกฤษที่นักศึกษา กำลังเรียนอยู่ไม่ขึ้นกับระดับความรู้ความสามารถทางภาษาของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ผู้วิจัยจึงได้จำแนกระดับความรู้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาเสียใหม่ โดยแบ่งเป็น 3 ระดับคือ ระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง โดยใช้วิธีการจำแนก 2 วิธีด้วยกัน วิธีแรกเจ้าของภาษาจำนวนหนึ่งอ่านบทแปลภาษาอังกฤษของนักศึกษาทั้ง 42 คนแล้วแบ่งนักศึกษาออกเป็น 3 ระดับ ตามความรู้ความสามารถทางภาษาของนักศึกษา (holistic evaluation) วิธีที่สอง ผู้วิจัยตรวจสอบประโยคที่นักศึกษาแปลมา นับจำนวนประโยคที่เขียนถูกต้อง แล้วจำแนกนักศึกษาออกเป็น 3 ระดับตามความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา (T-unit measure)

ตัวแปรอิสระในการทดลองครั้งนี้ได้แก่ระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษา ประโยคกรรมประเภทต่าง ๆ ในภาษาไทย (ประเภทที่หนึ่ง) และประโยคกรรม

ประเภทต่าง ๆ ในภาษาอังกฤษ (สำหรับสมมุติฐานข้อที่สอง) ส่วนตัวแปรตามได้แก่ประโยคกรรมภาษาอังกฤษที่นักศึกษาใช้ถูกต้อง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way analysis of variance) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (two-way analysis of variance) และการทดสอบค่า t (t tests)

8.2 ผลการวิเคราะห์และสรุป

ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ยังปรากฏด้วยว่าระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษามีผลกระทบต่อการทำข้อทดสอบของนักศึกษาเอง ผู้ที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษระดับสูงมากขึ้นเพียงใด ก็ยังมีแนวโน้มที่จะแปลประโยคกรรมในภาษาไทยประเภทที่หนึ่งเป็นประโยคกรรมภาษาอังกฤษมากขึ้นเพียงนั้น ยิ่งไปกว่านั้น ยังสามารถและรู้จักแปลประโยคกรตุภาษาไทยรูปอื่น ๆ เป็นประโยคกรรมภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นเป็นพิเศษ นอกเหนือจากที่กำหนดเพื่อทดสอบด้วย

เราอาจนำผลการวิเคราะห์ที่เป็นไปตามสมมุติฐานทั้งข้อที่หนึ่งและข้อที่สองที่ตั้งไว้ ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษา กับผลการทดสอบของนักศึกษาเองมาสรุปเป็นหัวข้อที่น่าสนใจต่อไปนี้

1. ตามสมมุติฐานข้อที่หนึ่ง รูปประโยคในภาษาไทยต่างรูปกันไปก็มีคุณสมบัติต่างกัน เมื่อจะแปลเป็นประโยคกรรมในภาษาอังกฤษ มีรูปประโยคกรรมในภาษาไทย 3 รูปที่ดึงดูดใจแก่นักศึกษาไทยแต่ประโยคกรรมภาษาอังกฤษมาเทียบเท่า ส่วนรูปประโยคอีก 2 รูปซึ่งมีลักษณะการเรียงคำคล้ายประโยคกรตุนั้น นักศึกษาไทยไม่นำมาเทียบตรงกับประโยคกรรมภาษาอังกฤษเท่าใดนัก การที่นักศึกษามีแนวโน้มแตกต่างกันเมื่อแปลประโยคกรรมในภาษาไทยทั้ง 2 ประเภทออกเป็นประโยคกรรมภาษาอังกฤษนั้น ทำให้เราเชื่อว่าสาเหตุน่าจะเป็นเพราะเกิดการถ่ายทอดหน้าที่ประโยคกรรมในภาษาไทยไปยังภาษาอังกฤษนั่นเอง หน้าที่ของประโยคกรรมที่มีการถ่ายทอดออกไป ได้แก่หน้าที่ของประโยคกรรมถูกและได้รับ ซึ่งบ่งบอกอารมณ์ใน

เชิงลบและในเชิงบวก ส่วนหน้าที่ของประโยคกรรรมรูปที่สอง พบในทั้งสองภาษาได้แก่ หน้าที่บ่งบอกว่าประธานเป็นผู้รับผลการกระทำ

2. ระดับความสามารถของนักศึกษาไทยในการใช้ภาษาอังกฤษซึ่งต่าง ๆ กันไป มีผลถึงคำตอบในรูปประโยคกรรรมภาษาอังกฤษด้วย นักศึกษาที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ดีจะตอบได้ถูกต้องมากกว่านักศึกษาที่สามารถรองลงไป

3. เป็นที่น่าสังเกตว่า ไม่มีการถ่ายทอดหน้าที่เน้นความจากประโยคกรรรมตัวการปรากฏและประโยคไม่บ่งบอกประธานแน่นอนลงไปในภาษาไทยไปสู่ประโยคกรรรมภาษาอังกฤษ และมีนักศึกษาน้อยรายที่แปลรูปประโยคภาษาไทยประเภทที่สองเป็นประโยคกรรรมในภาษาอังกฤษชนิดมีตัวการหรือไม่มีตัวการ

4. ระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทยใช้เป็นสิ่งทำนายเรื่องต่อไปนี้ได้อย่างดี

4.1 จำนวนข้อผิดพลาดของนักศึกษาผู้นั้น ผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำ แนวโน้มที่จะเข้าใจและมองเห็นความแตกต่างในเรื่องรูปลักษณะและหน้าที่ระหว่าง 2 ภาษาจะมีน้อยลง และจะมีความโน้มเอียงที่จะตอบผิดมากขึ้น

4.2 ประเภทข้อผิดพลาดที่ทำ เป็นต้นว่าเมื่อแปลประโยคกรรรมตัวการไม่ปรากฏในภาษาไทยให้เป็นประโยคกรรรมภาษาอังกฤษนั้น นักศึกษาผู้รู้ภาษาอังกฤษดีและปานกลางจะทำผิดประเภทใช้ประโยคกรรรมบ่อยเกินกว่าเหตุ (overgeneralization) ส่วนนักศึกษาผู้รู้ภาษาอังกฤษระดับต้นมักจะทำผิดกฎไวยากรณ์ ซึ่งข้อผิดพลาดประเภทนี้ไม่เกิดกับนักศึกษาผู้รู้ภาษาอังกฤษในขั้นดีเลย

5. ลักษณะคำตอบของนักศึกษา ฐณูรัตน์ (1983 : 101-103) จำแนกคำตอบของนักศึกษาออกเป็น 5 ชนิดคือ

- ก. รูปประโยคกรรรมที่ถูกต้อง
- ข. รูปประโยคกรรต (active)
- ค. รูปประโยคกรรรมที่ใช้ผิด : แยกย่อยเป็น

1. เลือกใช้คำกริยาผิด เช่น เขียนว่า All oarsmen were well elected แทนที่จะเป็น All oarsmen were well selected.

2. ลืมเติมท้ายคำกริยาให้เป็นช่องที่สาม ตัวอย่างเช่น They were deceive ___ throughout the past years.

3. ไม่ได้ผันรูปคำกริยาต่อเนื่องให้มีวากจลสอดคล้องกับกริยาแท้ ในกรณีที่เป็นโครงสร้างลูกโซ่ (catenative structure) ตัวอย่างเช่น He was called to investigate by C.I.A.

ง. ข้อผิดพลาดประเภท 1 ได้แก่ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการแปลชนิด คำต่อคำหรือถอดความรูปประโยคกรรมในภาษาไทยออกมา ทำให้เกิดรูปโครงสร้างประโยค ที่ผิดแปลกและกลายเป็นประโยคที่ผิดไวยากรณ์อังกฤษในท้ายที่สุด ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างรูป ประโยคที่ผิดในลักษณะดังกล่าวข้างต้นนี้

* In this way Mr. Mai's good doing, everyone agree to be pleased and Mr. Mai's families are very pleasantment.

* Lao Khamhom was the first writer of Thai to received a fame from other writers on standing members of the Swedish Union of Authors.

จ. ข้อผิดพลาดประเภท 2 ได้แก่ข้อผิดพลาดที่มีลักษณะดังนี้

1. ใช้รูปประโยคกรรมผิดหน้าที่ เช่น ใช้รูปประโยคกรรมแสดง อดีตกาล ตัวอย่างเช่น * This short story, he was written most of all to comment on the social.

2. ใช้กริยาบุพบดีตกาลสมบูรณ์ในที่ที่ควรใช้รูปกริยาประโยคกรรม ตัวอย่างเช่น * He had invited to the famous club.

3. ลดรูปกริยาช่วยทำให้ไม่เกิดโครงสร้างกริยาประโยคกรรมที่ สมบูรณ์ ตัวอย่างเช่น * The building and the office of government embellished with the flag. และ * His picture printed in the first page of the newspapers.

4. ชาตกริยาหลักในประโยคที่แต่ง ตัวอย่างเช่น * Most of short story that he wrote ___ for social critic.

คำตอบของนักศึกษา (ชนิด ก-จ) ที่แต่งมา ไม่ว่าที่ผิดหรือถูก สามารถนำมาคาดการณได้ว่านักศึกษาผู้นั้นมีความสามารถทางภาษาอยู่ในขั้นใด และกำลังพัฒนาไปสู่ขั้นใด ตัวอย่างเช่น เมื่อนักศึกษาแปลประโยคกรรมได้รับ ผู้ที่รู้ภาษาอังกฤษและยังใช้ไม่เป็นนัก จะเลือกใช้รูปประโยคกรรมตุ (คำตอบชนิด ข.) หรือไม่ก็แปลคำต่อคำ (ชนิด ง.) สำหรับผู้ที่รู้ภาษาอังกฤษที่จะเลือกแปลเป็นประโยคกรรมตุหรือรูปประโยคกรรมที่ถูกต้อง (ชนิด ก.) กรณีที่คล้ายคลึงกัน ได้แก่การแปลประโยคกรรมตุว่าการปรากฏในภาษาไทย คำตอบของนักศึกษาเท่าที่ปรากฏแสดงให้เห็นว่ามีขั้นตอนพัฒนาการอยู่ 3 ขั้นตอน ก่อนที่นักศึกษาจะใช้ประโยคกรรมซึ่งทำหน้าที่เดียวกันในภาษาอังกฤษได้ถูกต้อง (Panakul, 1983 : 108)

ขั้นตอนที่ 1 : นักศึกษาจะแปลประโยคกรรมตุว่าการปรากฏในบททดสอบชนิดคำต่อคำ แสดงว่านักศึกษาไม่ได้ตระหนักว่าทั้งสองภาษามีรูปโครงสร้างประโยคที่ต่างกัน

ขั้นตอนที่ 2 : นักศึกษาใช้รูปประโยคกรรมตุ แสดงว่านักศึกษาสามารถสร้างประโยคกรรมตุทั้งภาษาไทยและอังกฤษได้

ขั้นตอนที่ 3 : นักศึกษาใช้รูปประโยคกรรมภาษาอังกฤษอย่างถูกต้อง แสดงว่านักศึกษาเข้าใจรูปลักษณะและหน้าที่ของประโยคกรรมทั้ง 2 ภาษาและใช้ได้ถูกต้อง

หากนักศึกษาผู้ใดแปลประโยคกรรมตุว่าการปรากฏในภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษอย่างชนิดคำต่อคำ เราก็สามารถคาดคะเนได้ว่านักศึกษาผู้นี้มีความรู้ความสามารถทางภาษาในระดับต้น และพัฒนาการเรียนรู้ทางภาษาอยู่ในขั้นตอนที่ 1 นักศึกษาผู้นี้ยังต้องเรียนรู้และพัฒนาอีกสองขั้นตอนจึงจะสามารถใช้ประโยคกรรมทำหน้าที่เน้นความในทั้ง 2 ภาษาเป็น

8.3 ประโยชน์ด้านการเรียนการสอน

ผลการวิเคราะห์และสรุปในหัวข้อ 8.2 ให้ความรู้แก่ผู้สนใจศึกษาเปรียบเทียบหน้าที่ประโยคกรรมระหว่าง 2 ภาษา และเป็นประโยชน์ต่อครูสอนภาษา ได้เรียนรู้ในเรื่อง

อิทธิพลการแทรกซ้อนของภาษา การถ่ายทอดลักษณะภาษาแม่ไปสู่ภาษาที่เรียนอยู่ การคาดคะเนข้อผิดพลาดของผู้เรียนได้ล่วงหน้า สาเหตุข้อผิดพลาดและขั้นตอนการแก้ไขที่เป็นไปได้

8.3.1 อิทธิพลการถ่ายทอดลักษณะจากภาษาแม่

ผลการวิจัยซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่หนึ่งซึ่งตั้งไว้ได้ยืนยันว่า มีการถ่ายทอดลักษณะหน้าที่จากประโยคกรรมในภาษาไทยไปสู่ประโยคกรรมในภาษาอังกฤษ ผลการวิเคราะห์ยังบ่งชี้เป็นนัยด้วยว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ความสามารถทางภาษาของนักศึกษา กับแนวโน้มที่จะถ่ายทอดหน้าที่จากภาษาแม่ เพื่อให้เข้าใจปรากฏการณ์ทางภาษาในเรื่องการถ่ายทอดลักษณะภาษาแม่ตลอดจนผลกระทบต่อการเรียนภาษาต่างประเทศให้แจ่มแจ้งยิ่งขึ้น เราจะศึกษาค้นคว้าจากงานวิจัยเรื่อง "ภาษาสังกร" (interlanguage) ซึ่งเป็นสภาวะที่ผู้เรียนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศทุกคนจะต้องประสบ

ผู้เสนอทฤษฎีภาษาสังกรคือลาร์รี เซลลิงเกอร์ (Selinker, 1972) ภาษาสังกรหมายถึงภาษาหรือไวยากรณ์ซึ่งผู้เขียนคิดขึ้นใช้ สุดแต่ข้อมูลทางภาษาที่ตนได้รับ ได้เข้าไปสัมผัสด้วย ภาษาดังกล่าวนี้นี้มีชื่อเรียกต่าง ๆ กันไป พิต คอร์ดเคอร์ (Corder, 1967) เรียก transitional competence ส่วนวิลเลียม เนมเซอร์ (Nemser, 1971) เรียก approximative system หรือระบบละม้ายภาษาจริง เนมเซอร์ (1971 : 116) นิยามระบบภาษานี้ว่าหมายถึง "ระบบทางภาษาที่เบี่ยงเบนไปจากที่เป็นจริง เป็นระบบที่ผู้เรียนภาษานำมาใช้ขณะพยายามที่จะเรียนรู้ภาษาที่สอง" เนมเซอร์สร้างมโนภาพในการเรียนภาษาที่สองของคนเราเป็นขั้นตอนดังนี้

$L_s \text{ --- } L_{a1} \text{ --- } L_{a2} \text{ --- } L_{an} \text{ --- } L_t$

L_s หมายถึงภาษาแม่

L_a หมายถึงภาษาที่ต้องการเรียนรู้

$L1-n$ หมายถึงระบบเป็นขั้นตอนต่อกันไปจนบรรลุเป้าหมาย อันได้แก่การที่ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาที่กำลังเรียนอยู่ในท้ายที่สุด

ตัวแบบที่เนมเซอร์เสนอมานั้นนับว่าเป็นประโยชน์ช่วยให้เราเข้าใจกระบวนการแต่ละขั้นตอนที่นักศึกษาไทยจะต้องเรียนรู้ เริ่มตั้งแต่เรื่องรูปลักษณ์และหน้าที่ของประโยคกรรมในภาษาแม่ ค่อย ๆ รู้เพิ่มขึ้นเป็นลำดับขั้นตอนจนกระทั่งเข้าใจเอนกหน้าที่ของประโยคกรรมในภาษาอังกฤษและนำไปใช้ได้ถูกต้อง ดังที่กล่าวมาแล้วในหัวข้อ 8.2 คำตอบของนักศึกษาไทยไม่ว่าจะเป็นการเลือกแปลเป็นประโยคกรตุ (ชนิดที่ 2) ประโยคกรรมที่ใช้ผิด (ชนิด ก.) ข้อผิดพลาดประเภท 1 หรือการแปลคำต่อคำ (ชนิด ง.) ข้อผิดพลาดประเภท 2 หรือประโยคผิดไวยากรณ์ (ชนิด จ.) ล้วนสะท้อนให้เห็นขั้นตอนพัฒนาการของนักศึกษาผู้นั้น ก่อนที่เขาจะก้าวถึงขั้นสามารถใช้ประโยคกรรมภาษาอังกฤษได้ถูกต้อง (ชนิด ก.) ขั้นตอนหัวเลี้ยวหัวต่อดังกล่าวนี้น่าจะคลึงกับลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ภาษาซึ่งเนมเซอร์เสนอไว้ จึงกล่าวได้ว่าตัวแบบของเนมเซอร์ช่วยให้เราเข้าใจว่า เหตุใดคำตอบของนักศึกษาจึงแตกต่างกันได้ถึง 5 ชนิด เพราะแต่ละชนิดก็สะท้อนให้เห็นขั้นตอนพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาผู้นั้นนั่นเอง

ในระหว่างการพัฒนา อิทธิพลดั้งเดิมจากภาษาแม่ย่อมเกาะแน่นฝังตรึงอยู่ เซอลินเกอร์ (1972) เรียกสถานการณ์นี้ว่า "สภาวะฝังแน่นทางภาษา" (fossilization) หมายถึงหน่วยภาษาบางหน่วยหรือกฎบางกฎในภาษาแม่ที่ยังคงหลงเหลือฝังแน่นอยู่ในความคิดของผู้เรียนภาษาที่สอง สภาวะการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นได้กับผู้เรียนทุกคน โดยไม่จำกัดว่าผู้เรียนได้เรียนและฝึกฝนภาษาที่สองมานาน้อยก็ปี เซอลินเกอร์เสนอว่าเราจะดูการสร้างภาษาสังกรของผู้เรียนได้จากกระบวนการทางจิตภาษาศาสตร์ที่ผู้เรียนแสดงให้เห็นปรากฏ กระบวนการทางจิตภาษาศาสตร์ * มีด้วยกัน 5 กระบวนการด้วยกันคือ

1. การถ่ายทอดจากภาษาแม่มายังภาษาต่างประเทศที่ผู้เรียนกำลังเรียนอยู่ (language transfer)
2. อิทธิพลจากวิธีถ่ายทอดภาษาของครูผู้สอน (transfer of training) ซึ่งก็คือวิธีสอนนั่นเอง

* ผู้เขียนใช้คำแปลของอัจฉรา เฟ่งพานิชย์ (2529 : 20)

3. กลวิธีการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้เรียน (strategies of second language learning)
4. กลวิธีสื่อสารซึ่งผู้เรียนใช้กับเจ้าของภาษา (strategies of second language communication)
5. การใช้กฎทางด้านไวยากรณ์และการใช้คำศัพท์เพื่อสื่อความหมายอย่างไม่เหมาะสม (overgeneralization of linguistic materials in the target language)

เชอลินเกอร์ได้ตั้งข้อสังเกตว่าการถ่ายทอดหน่วยภาษาจากภาษาแม่มายังภาษาที่จะเรียนเป็นสาเหตุทำให้เกิดการแทรกซ้อนทางภาษา (interference) การถ่ายทอดจากภาษาแม่เป็นไปได้ทั้งในทางลบและในทางบวก ในกรณีนักศึกษาไทยแปลประโยคกรรม ผลการวิจัยบ่งชี้ว่า นักศึกษามักจะถ่ายทอดลักษณะหน้าที่ของประโยคกรรมบ่งบอกอารมณ์และหน้าที่บ่งบอกประธานเป็นผู้รับผลกระทบ (ประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏ) จากภาษาไทยไปยังประโยคกรรมภาษาอังกฤษ

เนมเซอร์ให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการแทรกซ้อนทางภาษาว่า ปริมาณและชนิดของการแทรกซ้อนจะเป็นสิ่งที่ใช้แยกแยะความแตกต่างแต่ละขั้นตอนของพัฒนาการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้น ในปี ค.ศ. 1975 เทย์เลอร์ (Taylor 1975) ศึกษาการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของผู้เรียน 2 ระดับคือระดับต้นและระดับกลาง ได้ค้นพบว่าผู้เรียนจะพึงพาอาศัยกระบวนการใช้กฎทางภาษาอย่างไม่เหมาะสม (overgeneralization) และกระบวนการถ่ายทอดจากภาษาแม่ (language transfer) แต่สิ่งที่น่าสนใจก็คือการใช้กฎทางภาษาอย่างไม่เหมาะสมของผู้เรียนมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความสามารถทางภาษาที่ผู้เรียนกำลังเรียนอยู่ ในทางตรงกันข้ามการพึ่งพิงถ่ายทอดจากภาษาแม่ของผู้เรียนมีความสัมพันธ์ในทางลบกับความสามารถทางภาษาที่ผู้เรียนกำลังเรียนอยู่ ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่าเมื่อผู้เรียนพัฒนาการเรียนรู้มากขึ้น เขาก็พึ่งพาภาษาแม่น้อยลง และพัฒนาการเรียนรู้ภาษาเป้าหมายยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยของเทย์เลอร์มีความสำคัญอย่างไร ข้อสรุปของเขาในเรื่องความสัมพันธ์กันระหว่างการใช้กฎทางภาษาอย่างไม่เหมาะสมของผู้เรียนกับความรู้ความสามารถทางภาษาที่กำลังเรียนอยู่นั้น เราอาจนำมาใช้อธิบายขยายความเกี่ยวกับข้อผิดพลาดอันเกิดจากการใช้ประโยคกรรมอย่างไม่เหมาะสมของนักศึกษาได้ เป็นต้นว่าผลการทดลองของธัญรัตน์ (1983) บ่งชี้ข้อเท็จจริงว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงผู้มีความรู้ภาษาอังกฤษระดับกลางและระดับสูงมักจะทำผิดพลาดประเภทใช้ประโยคกรรมภาษาอังกฤษบ่อยเกินกว่าเหตุ (overgeneralization) เช่นแปลประโยคออกมาว่า "The political situation was changed dramatically " ข้อผิดพลาดประเภทนี้จะไม่พบในหมู่นักศึกษาผู้รู้ภาษาอังกฤษระดับต้นเลย พวกหลังนี้มักจะทำผิดกฎไวยากรณ์มากกว่า (คำตอบชนิด จ.) จึงนับว่าผลการวิจัยของธัญรัตน์สนับสนุนผลการทดลองของเทย์เลอร์ซึ่งสรุปว่า ยิ่งผู้เรียนมีระดับความสามารถทางภาษาที่กำลังเรียนอยู่มากขึ้นเท่าใด เขาก็ยังมีแนวโน้มที่จะประยุกต์ใช้กฎของภาษาที่เรียนอยู่เกินกว่าเหตุมากขึ้นเท่านั้น

ส่วนผลการค้นคว้าของเทย์เลอร์ในเรื่องที่ว่า การฟังพาดำยการถ่ายทอดจากภาษาแม่ของผู้เรียนมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับระดับความรู้ความสามารถทางภาษาที่ผู้เรียนเรียนอยู่นั้น หัวข้อนี้ยังต้องมีการอภิปรายถกเถียงกันอีกมาก ก่อนที่เราจะสามารถนำไปปรับปรุงใช้กับการถ่ายทอดลักษณะหน้าที่ประโยคกรรมในภาษาไทย เราจะกลับมาอภิปรายเรื่องนี้อีกครั้งเมื่อกล่าวถึงประโยชน์ที่ได้รับในด้านการวิจัยค้นคว้า

8.3.2 การคาดคะเนข้อผิดพลาดที่จะเกิด

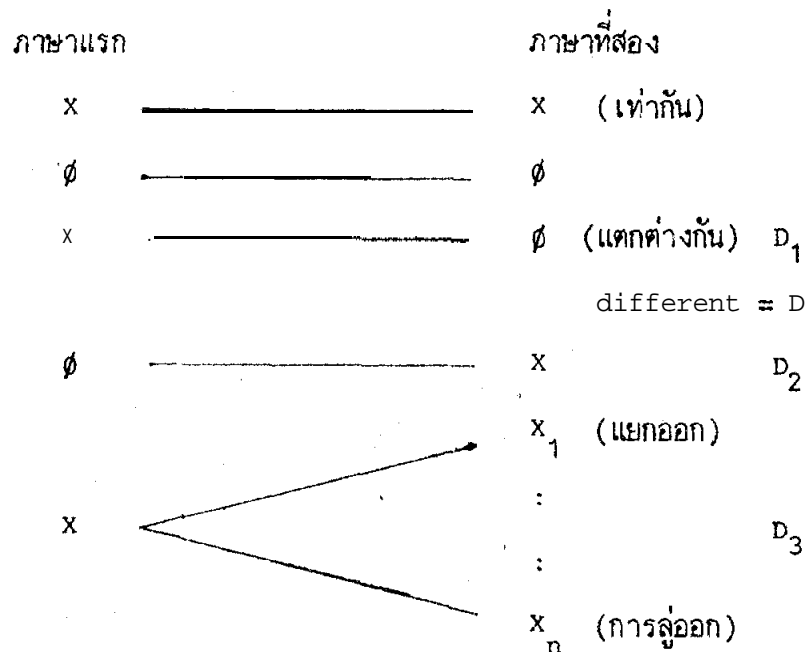
ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรูปลักษณ์และหน้าที่ระหว่างประโยคกรรมภาษาไทยและภาษาอังกฤษย่อมเป็นประโยชน์แก่ครูสอนภาษาอังกฤษ เมื่อครูต้องการคาดคะเนขอบเขตและชนิดของข้อผิดพลาดที่นักเรียนทำในส่วนที่สัมพันธ์กับระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียนเอง การคาดเดาว่าผู้เรียนรู้ภาษาอังกฤษระดับใดจะทำผิดเรื่องใดบ้างนั้น เราอาจใช้ตัวแบบของสต็อกเวลล์ โบเวน และมาร์ตินเป็นกรอบในการพิจารณา สต็อกเวลล์และเพื่อน (Stockwell et al. 1965) ได้เสนอแนะตัวแบบเปรียบเทียบโครงสร้างระหว่างภาษาแม่และภาษาที่จะเรียน 4 แบบด้วยกัน

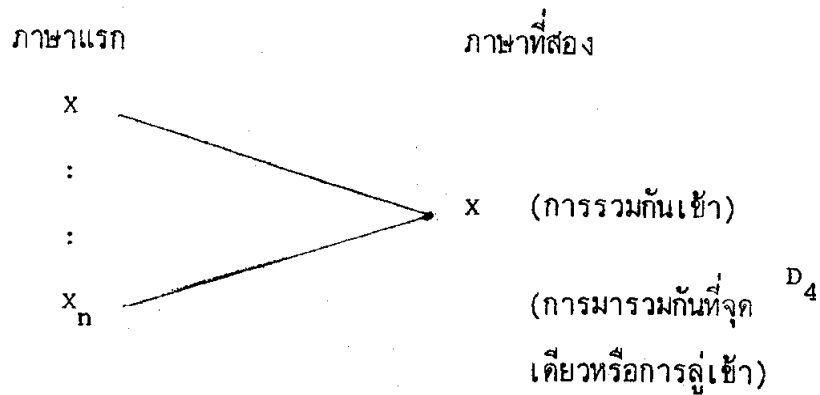
...(1) นำสิ่งที่ขาดหายไปในภาษาหนึ่งมาเทียบกับสิ่งที่มีอยู่ในอีกภาษาหนึ่ง (ตัวอย่างเช่น ผู้เรียนประสบสิ่งใหม่ไม่เคยมีในภาษาแม่) (2) เทียบสิ่งเดียว ๆ ในภาษาหนึ่งกับสองหรือสามสิ่งคล้าย ๆ กันในอีกภาษาหนึ่ง (ตัวอย่างเช่น ผู้เรียนจำต้องแบ่งสิ่งที่รู้แล้วออกเป็นสองสิ่งหรือมากกว่านั้นในอีกภาษาหนึ่ง) (3) สลับไขว้กับ (1) กล่าวคือนำสิ่งเดียว ๆ ที่มีอยู่ในภาษาหนึ่งไปเทียบกับสิ่งเดียวกันที่ขาดหายไปในการภาษาหนึ่ง (4) สลับไขว้กับ (2) กล่าวคือนำหลาย ๆ สิ่งที่รวมกันเข้าเป็นพวกเดียวกันในภาษาหนึ่งไปเทียบกับสิ่งเดียว ๆ ที่มีอยู่ในอีกภาษาหนึ่ง

(Stockwell et al. 1965 : 284)

ไมเคิล ลอง (Long 1982) ศึกษาเรื่องเดียวกันแต่เสนอชื่อเรียกแตกต่างกัน
ลองได้ขยายความคิดของสต็อกเวลล์และเพื่อนออกมาเป็นแผนภาพดังต่อไปนี้

ประเภทของการเปรียบเทียบ

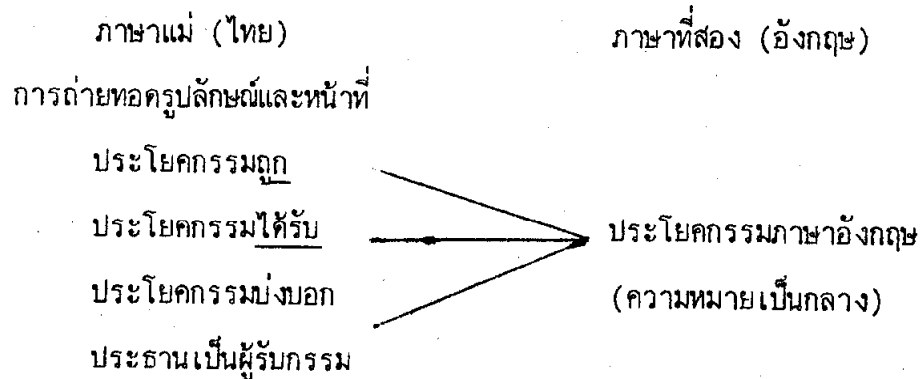

(Long 1982)

ภาพประกอบ 1 ตัวแบบเปรียบเทียบโครงสร้างระหว่างภาษาแม่และภาษาที่จะเรียน

ถ้าเรานำการเปรียบเทียบแบบที่สี่คือแบบลู่อเข้ามาใช้ในการถ่ายทอดหน้าที่ของ
ประโยคกรรมภาษาไทยไปยังประโยคกรรมภาษาอังกฤษ เราจะได้ภาพแสดงต่อไปนี้

การเปรียบเทียบเชิงลู่อเข้า

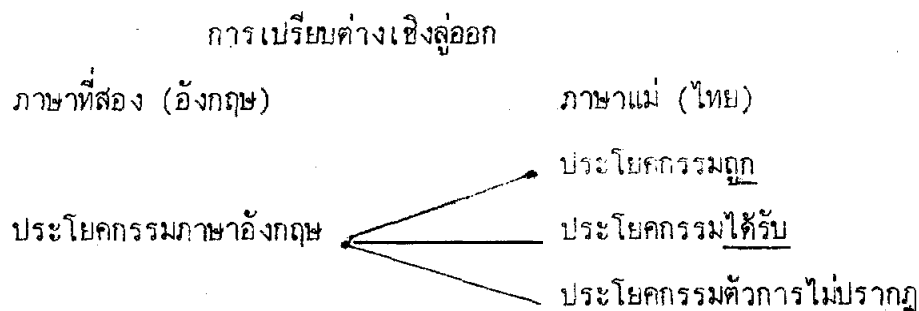

ภาพประกอบ 2 ตัวแบบการเปรียบเทียบเชิงลู่อเข้า

ในชั้นเรียนแปล ครูสอนแปลย่อมคาดคะเนได้ว่า ผู้เรียนจะแปลโดยใช้วิธีถ่าย
ทอดลักษณะภาษาไทยไปสู่ภาษาอังกฤษ เนื่องจากประโยคกรรมในภาษาไทย 3 รูปจะต้องรวม
เป็นรูปประโยคกรรมภาษาอังกฤษรูปเดียว ถ้านักศึกษาเลือกตอบโดยแปลเป็นประโยคกรรม

ภาษาอังกฤษอย่างผิด ๆ หรือเลือกแปลออกเป็นประโยคกรตุ ย่อมแสดงว่านักศึกษาผู้นั้นยังพัฒนาความสามารถทางภาษาอยู่ในขั้นหัวเลี้ยวหัวต่อ แต่ถ้านักศึกษาทำผิดประเภท 1 อยู่เรื่อย ย่อมแสดงว่านักศึกษาผู้นั้นยังมีพัฒนาการทางภาษาอยู่ในขั้นต้น ๆ

เมื่อนักศึกษาแปลประโยคกรรมภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย จะเกิดกระบวนการกลับกัน เป็นการเปรียบเทียบชนิดลู่ออก

ภาพประกอบ 3 ตัวแบบการเปรียบเทียบเชิงลู่ออก

นักศึกษาจะแปลประโยคกรรมภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยได้ถูกต้องจะต้องอาศัยหลักเกณฑ์ 2 ข้อ ข้อแรก นักศึกษาจะต้องอ่านบริบทในภาษาอังกฤษอย่างพิถีพิถันเพื่อรู้ความหมาย ถ้าบริบทเป็นเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์อันน่าพิงพอใจ หรือบ่งบอกสถานการณ์ที่น่ายินดี ประโยคกรรมได้รับก็น่าจะเป็นตัวเลือกที่ถูกต้อง แต่ถ้าเนื้อความในบริบทสะท้อนประสบการณ์เชิงลบ ประโยคกรรมถูกก็เป็นคำแปลที่ถูกต้อง หากบริบทบ่งบอกเพียงว่าประธานเป็นผู้รับผลการกระทำจากใครคนหนึ่งหรือจากสิ่งใดสิ่งหนึ่ง คำตอบที่ควรเลือกก็คือประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏ ซึ่งมีความหมายเป็นกลาง

ข้อสอง นักศึกษาจำเป็นต้องมีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจในเรื่องรูปลักษณะและหน้าที่ประโยคกรรมทั้ง 2 ภาษาเป็นอย่างดี โดยต้องตระหนักว่าประโยคกรรมในภาษาไทยมีจำนวนรูปและหน้าที่แตกต่างไปจากประโยคกรรมภาษาอังกฤษ

หากนักศึกษาละเลยหลักเกณฑ์ 2 ข้อดังกล่าวนี้ แนวโน้มที่เขาจะแปลผิดย่อมมีมาก ประโยคกรรมถูกจะมีอิทธิพลครอบงำทำให้นักศึกษาแปลประโยคกรรมภาษาอังกฤษส่วนใหญ่เป็น

ประโยคกรรมถูก ดังที่ปรากฏจากผลการวิจัยของธัญรัตน์ (chapter 5 and Appendix 3) นักศึกษาไทยมีแนวโน้มที่จะแปลประโยคกรรมถูกให้ตรงกับประโยคภาษาอังกฤษมากกว่าประโยคกรรมภาษาไทยชนิดใด และเมื่อมีการแปลอังกฤษเป็นไทยจะเกิดกระบวนการกลับกัน กล่าวคือ นักศึกษาก็มีแนวโน้มจะแปลประโยคกรรมภาษาอังกฤษทุกประโยคที่พบให้ออกมาเป็นประโยคกรรมถูกอยู่ร่ำไป ผลที่ตามมาคือประโยคที่แปลกลายเป็นประโยคที่ยอมรับไม่ได้ ตัวอย่างที่คัดตอนมานี้ แสดงข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในกรณีของผู้แปลไม่เข้าใจความแตกต่างระหว่างหน้าที่ประโยคกรรมภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ประโยคกรรมภาษาอังกฤษ -----> ประโยคกรรมถูก

(115) English original text "Zen Keys" (preface)

We cannot evade responsibility for this state of affairs by claiming ignorance, for the machinations of Ego, as well as the way to be free of them, have been pointed out time and again by the wisest of men.

(Kapleau, 1974 : 8)

คำแปลไทย (แปลไม่ถูกต้อง)

เราไม่อาจหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบในสถานะเช่นนี้ไปได้โดยการประกาศความโง่เขลาของตนออกมา ความโง่ที่ปล่อยยให้ตัวตนเกิดขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่า เช่นเดียวกับหนทางที่จะไปพ้นจากตัวตน ก็ได้ถูกชี้ครั้งแล้วครั้งเล่าโดยผู้ทรงปัญญาเลิศล้ำ

(พจนนา, 2520 : 24-25)

คำแปลที่ถูกต้อง "ถูกชี้" แก่เป็น "ได้รับการชี้"

ในตัวอย่างประโยค (115) ใจความในบริบทกล่าวถึงสถานการณ์ที่ดี นั่นคือผู้ทรงปัญญาเลิศล้ำเป็นผู้มาชี้หนทางให้หลุดพ้นจากอึดตา นับเป็นประสบการณ์ที่มีคุณค่าสำหรับบุคคลโดยทั่วไป ฉะนั้นจึงควรแปลประโยคกรรมภาษาอังกฤษนั้นเป็นประโยคกรรมได้รับ จึงจะให้ความหมายถูกต้องสมบูรณ์ (ธัญรัตน์, 2526 : 38)

(116) English original... "Thai news"

U.S. sends 5 million in aid to Thais along Cambodian border...and all the money that the U.S. sends will be spent in development, including public health, the construction of roads connected to highways, water distribution; and career training upcountry.

คำแปลไทย (ไม่ถูกต้อง)

สหรัฐให้เงินช่วยเหลือผู้ลี้ภัยชายแดนไทย...และเงินทั้งหมดที่สหรัฐส่งมาช่วยเหลือจะถูกนำไปใช้จ่ายในการพัฒนาสาธารณสุข ถนนเชื่อมต่อทางหลวง การประปา และการฝึกอาชีพในชนบท

(ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ 30 พฤศจิกายน 2505)

คำแปลที่ถูกต้อง "จะถูกนำไปใช้" แทน "จะนำไปใช้"

ผู้แปลส่วนใหญ่มักจะลืมไปว่าในภาษาไทยมีโครงสร้างประโยคกรรม ซึ่งทำหน้าที่ตรงกับประโยคกรรมในภาษาอังกฤษ หน้าที่นั้นแบ่งออกเป็น "การกระทำนั้นมีประธานเป็นผู้รับผลการกระทำของผู้อื่นหรือสิ่งอื่น" ประโยคกรรมชนิดนี้ทั้งในภาษาไทยและอังกฤษมีความหมายเป็นกลาง ถ้าผู้แปลประโยคกรรมภาษาอังกฤษซึ่งมีความหมายเป็นกลางออกมาตรงกับประโยคกรรมถูก ดังตัวอย่างประโยค (116) ความหมายย่อมเปลี่ยนไปในทางลบ ซึ่งไม่ตรงกับความหมายเดิมในบริบท (ธัญรัตน์, 2526 : 39)

8.3.3 ประโยชน์ในด้านการสอนแปล

การศึกษาประโยคกรรมของภาษาไทยและอังกฤษในเชิงหน้าที่นั้น ช่วยเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนแปล โดยได้ตระหนักว่าปัญหาในการแปลประโยคกรรมที่นักศึกษาไทยมีอยู่ อาจมิได้เกิดจากความแตกต่างในด้านรูป (form) แต่เพียงอย่างเดียวเสมอไป ความแตกต่างในด้านหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ลักษณะหน้าที่ที่ครอบคลุมกว้างขวางต่างกันก็ดี ที่เฉพาะเจาะจงต่างกันก็ดี ล้วนเป็นสาเหตุการแปลผิดพลาดได้ทั้งสิ้น คราวใดที่นักศึกษายังหลงถ่ายเท

ลักษณะหน้าที่ประโยชน์ในภาษาไทยไปสู่ภาษาอังกฤษ การเรียนรู้และทำความเข้าใจอิทธิพลของรูปและหน้าที่ประโยชน์ในภาษาไทย โดยเปรียบต่างกับประโยชน์ภาษาอังกฤษ จึงช่วยให้เห็นบ่อเกิดของความผิดพลาดตลอดจนหนทางที่จะป้องกันหรือแก้ไขข้อผิดพลาดนั้น ๆ

การเปรียบเทียบประโยชน์ระหว่างสองภาษา พร้อมทั้งตัวอย่างข้อผิดพลาดที่พบเห็นในงานแปลต่าง ๆ ช่วยชี้ให้ครูสอนแปลให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นว่า ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในบางกรณี มิได้เกิดจากความแตกต่างด้านหน้าที่ของประโยชน์ระหว่างสองภาษาเสมอไป ทั้งสองภาษาอาจมีรูปประโยชน์ที่ทำหน้าที่อย่างเดียวกันอยู่แล้ว เช่น ประโยคกรรมบ่งบอกประธานเป็นผู้รับผลการกระทำของผู้อื่น ซึ่งมีความหมายเป็นกลาง แต่เจ้าของภาษามิได้ประจักษ์แจ้งข้อเท็จจริงข้อนี้ เข้าใจผิดคิดว่าประโยชน์ภาษาอังกฤษจะต้องตรงกับประโยชน์กรรมถูกแต่รูปเดียว เมื่อนักศึกษาเลือกแปลประโยชน์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเป็นกลางเป็นประโยชน์กรรมถูก ผลที่ตามมาคือ หน้าที่เฉพาะของประโยชน์กรรมถูกซึ่งบ่งบอกสถานการณ์ไม่ดี จะปรากฏควบคู่กับรูปประโยคทุกครั้ง ทำให้ไม่ได้ความหมายที่ต้องการ

นอกจากตัวแบบการเปรียบเทียบหน้าที่ประโยชน์ระหว่างสองภาษาแล้ว ตารางเปรียบเทียบหน้าที่ประโยชน์ (บทที่ 7 หัวข้อ 7.3) ก็ให้ประโยชน์แก่ครูผู้สอนแปลบ้างไม่มากนักน้อย ในแง่แสดงความหลากหลายแห่งหน้าที่ของรูปประโยคภาษาอังกฤษ หน้าที่เฉพาะเจาะจงของรูปประโยชน์ในภาษาไทย นอกจากนั้นยังแสดงให้เห็นว่ารูปประโยคภาษาอังกฤษรูปใดตรงกับรูปประโยคภาษาไทยในหน้าที่ใดบ้าง หน้าที่ประโยชน์ใดไม่ปรากฏในภาษาไทย แต่มีในภาษาอังกฤษ และในทำนองเดียวกันหน้าที่ของประโยชน์ใดในภาษาไทยที่ไม่มีในภาษาอังกฤษ (ธัญรัตน์, 2526 : 40)

8.3.4 ข้อผิดพลาดประเภทผิดไวยากรณ์

เราอาจนำตัวแบบการเปรียบเทียบมาใช้วิเคราะห์ข้อผิดพลาดประเภท 2 (ผิดไวยากรณ์คำตอบชนิด จ.) ซึ่งพบมากในกลุ่มนักศึกษาที่รู้ภาษาอังกฤษเบื้องต้น เมื่อนักศึกษากลุ่มนี้แปลประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏในภาษาไทยเป็นประโยคกรรมภาษาอังกฤษคราใด มักจะสร้างประโยคผิดไวยากรณ์ให้เกิดขึ้น แผนภาพต่อไปนี้จะแสดงให้เห็นส่วนที่แตกต่างและคล้ายคลึงกัน

ระหว่างประโยคกรรมภาษาไทยและอังกฤษ

ภาษาแม่ (ไทย)	ภาษาที่สอง (อังกฤษ)
ประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏ	ประโยคกรรม
X -----	X (หน้าที่เสมอกัน)
Ø -----	X (ต่างกันที่รูป) ตัวอย่างเช่น รูปประโยคกรรมในภาษาอังกฤษแบ่งกริยาเป็น 2 ส่วนคือ BE + Ved
X -----	X (การเรียงคำเหมือนกัน)

ภาพประกอบ 4 ความแตกต่างและคล้ายคลึงกันระหว่างประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏในภาษาไทยกับประโยคกรรมภาษาอังกฤษ

ข้อผิดพลาดประเภทผิดไวยากรณ์เกิดขึ้นกับนักศึกษาได้อย่างไร เพื่อให้เข้าใจประเด็นนี้แจ่มแจ้งขึ้น เราจะยกตัวอย่างประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏของไทยเทียบกับประโยคกรรมภาษาอังกฤษอีกครั้ง โดยเฉพาะส่วนที่จะก่อให้เกิดปัญหา

สะพานนี้สร้างเมื่อปี ค.ศ. 1956

"This bridge was built in 1956."

เราจะสังเกตได้ว่าประโยคกรรมทั้งสองภาษาเรียงคำและทำหน้าที่เหมือนกัน ต่างกันที่เครื่องหมายกำกับกริยา ภาษาไทยอาศัยการเรียงคำอย่างเดียวกันเพื่อบ่งบอกว่าการกระทำนั้นมีประธานเป็นผู้รับผล ไม่ใช่เครื่องหมายกำกับรูปกริยาเพิ่มเติมแต่ประการใด ซึ่งเรื่องนี้กลับเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งในการสร้างรูปประโยคกรรมในภาษาอังกฤษ ฉะนั้นตัวแบบข้างต้นนี้ (รูปที่ 4) จึงใช้แสดงขอบข่ายปัญหาที่นักศึกษาไทยอาจประสบ

สต็อกเวลและเพื่อน (1965) เสนอแนะว่า เมื่อเราจะบรรยายโครงสร้างด้านไวยากรณ์ของภาษาที่ต่างกันนั้น เราจะมีกฎให้เลือก 3 แบบ คือแบบศูนย์ (zero) แบบมีตัวเลือก(optional) และแบบมีข้อผูกมัด (obligatory) สต็อกเวลและเพื่อนได้อธิบายขยายความเพิ่มเติมว่า

แบบศูนย์ (0) หมายถึงว่าไม่มีตัวเลือกเลย (ยกตัวอย่างเช่น ไม่มีทางเป็นไปได้ที่จะพบตัวเลือกในภาษาที่นำมาเปรียบเทียบไม่ว่าภาษาข้างใด) แบบมีตัวเลือก (Op) หมายถึงการเลือกได้ตามใจชอบ (ยกตัวอย่างเช่น มีกฎหรือหน่วยภาษาชนิดเดียวกันปรากฏอยู่ในภาษานั้น ๆ แต่เราไม่จำเป็นต้องเลือกมาใช้แต่งประโยคให้ถูกไวยากรณ์ก็ได้) แบบมีข้อผูกมัด (ob) หมายถึงตัวเลือกที่มีข้อบังคับ (ตัวอย่างเช่น มีกฎหรือหน่วยภาษาปรากฏในภาษานั้น ๆ และจำเป็นต้องเลือกมาใช้ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ เพื่อสร้างประโยคที่ถูกไวยากรณ์

(Stockwell et al. 1965 : 283)

สต็อกเวลล์และเพื่อนได้แสดงให้เห็นลำดับความยากง่ายเมื่อจะเปลี่ยนกฎที่มีอยู่ในภาษาแม่มาเป็นกฎของภาษาที่จะเรียนดังต่อไปนี้

ลำดับความยากง่ายในการเปลี่ยนกฎ

ลำดับความยากง่าย

		ภาษาแม่	ภาษาที่สอง
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="text-align: center; margin-right: 10px;"> ยากที่สุด ↑ ↓ ง่ายที่สุด </div> <div style="margin-right: 10px;"> I { II { III { </div> <div style="margin-right: 10px;"> 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. </div> </div>		∅	แบบมีข้อผูกมัด
		∅	แบบมีตัวเลือก
		แบบมีตัวเลือก	แบบมีข้อผูกมัด
		แบบมีข้อผูกมัด	แบบมีตัวเลือก
		แบบมีข้อผูกมัด	∅
		แบบมีตัวเลือก	∅
		แบบมีตัวเลือก	แบบมีตัวเลือก
		แบบมีข้อผูกมัด	แบบมีข้อผูกมัด

(Stockwell et al. 1965 : 283)

ภาพประกอบ 5 ลำดับความยากง่ายในการเปลี่ยนกฎ

เมื่อเราเปรียบเทียบโครงสร้างประโยคกรรมภาษาไทย ตัวการไม่ปรากฏ กับโครงสร้างประโยคกรรมในภาษาอังกฤษ โดยนำกฎ 3 แบบของสต็อกเวลและเพื่อนมา ประยุกต์ เราพบว่าในจุดที่แตกต่างกันจะตรงกับแบบศูนย์ หมายความว่าไม่มีกฎใด ๆ ระบุไว้ ในการสร้างรูปกริยาประโยคกรรมในภาษาไทยเลย แต่สำหรับการสร้างรูปประโยคกรรม ภาษาอังกฤษมีกฎแบบมีข้อผูกมัดระบุว่าจะต้องมีเครื่องหมายกำกับรูปกริยาในประโยคกรรม ความแตกต่างทางโครงสร้างระหว่างสองภาษานี้ ถ้าจัดลำดับความยากในการเปลี่ยนกฎ คงจะเป็นลำดับที่ยากที่สุดที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลง (ลำดับ I 1.) อย่างไรก็ตาม ผลการ วิเคราะห์ปรากฏแล้วว่า สำหรับนักศึกษาผู้มีความสามารถทางภาษาในระดับสูง เรื่องนี้ไม่ได้ เป็นปัญหาแต่อย่างใด ฉะนั้น ข้อเสนอของสต็อกเวลและเพื่อนในเรื่องความแตกต่างของกฎ 3 แบบนั้น ในกรณีจึงอาจใช้ได้กับนักศึกษาไทยผู้มีความรู้ภาษาอังกฤษในระดับเบื้องต้นเท่านั้น อาจเป็นไปได้ที่ว่่านักศึกษาผู้ที่เชี่ยวชาญรู้ภาษาดีขึ้นเท่าใด ก็ย่อมทำผิดในเรื่องรูปกริยา ประโยคภาษาอังกฤษน้อยลงเท่านั้น ทั้งนี้เพราะว่าเขาได้สำเนียงแล้วว่าทั้งสองภาษามีรูป ประโยคกรรมที่แตกต่างกัน และได้เรียนรู้วิธีสร้างและใช้รูปประโยคกรรมในภาษาอังกฤษ อย่างคล่องแคล่วแล้ว

8.3.5 ข้อผิดพลาดประเภทใช้ประโยคกรรมน้อยเกินกว่าเหตุ

ตัวอย่างประโยคเช่น "Political situation was changed dramatically." ถือว่าเป็นประโยคผิดไวยากรณ์ในภาษาอังกฤษ ข้อผิดพลาดประเภทนี้มี สาเหตุมาจากการใช้ประโยคกรรมน้อยเกินไปในจุดที่ไม่สมควรใช้ ไม่ว่าจะเป็นการแต่งเรียง ความหรือการแปล ผลการวิจัยของธัญรัตน์ (1983) บ่งชี้ว่านักศึกษากลุ่มผู้ที่รู้ภาษาอังกฤษดี มักจะทำผิดประเภทนี้ นักศึกษากลุ่มนี้คิดว่า ประธานนามวลีซึ่งเป็นสิ่งไม่มีชีวิตนั้น มักจะเป็นผู้ รับผลการกระทำของผู้อื่นหรือสิ่งอื่นเสมอ เขาจึงมักแต่งประโยค "The school was closed yesterday." "After World War II ~~Thailand~~ was changed dramatically."

ตามความคิดของนักศึกษากลุ่มนี้ นามวลที่ขีดเส้นใต้เป็นสิ่งไม่มีชีวิต จึงไม่อาจเปลี่ยนแปลงตัวเองได้ ต้องมีปัจจัยภายนอกมาทำให้เปลี่ยนไป ดังนั้น รูปประโยคกรรมซึ่งบ่งบอกว่าประธานเป็นผู้รับผลการกระทำจากผู้อื่นหรือสิ่งอื่นจึงเหมาะที่จะใช้บรรยายความในประโยคดังกล่าว

น่าสังเกตด้วยว่านักศึกษาที่ไม่ใช้ประโยคกรรมบ่อยเกินกว่าเหตุนั้นได้แก่นักศึกษาผู้มีความรู้ภาษาอังกฤษระดับก้าวหน้า ได้เคยอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาเป็นช่วงระยะเวลาหนึ่ง นักศึกษากลุ่มอื่น ๆ ที่ไม่ทำผิดประเภทนี้ได้แก่นักศึกษาผู้ที่มีความรู้ภาษาอังกฤษ มีทักษะในการเขียนเป็นอย่างดี ทั้งระลึกรู้และระวังตัวไม่ทำผิดทำนองนี้ให้เกิดขึ้น ซึ่งทั้งนี้ย่อมต้องอาศัยความสังเกตพิจารณาไตร่ตรองของผู้เรียน ตลอดจนการฝึกปฏิบัติอย่างมากมายเพื่อเอาชนะแรงโน้มถ่วงที่จะใช้ประโยคกรรมบ่อยเกินกว่าเหตุ

เท่าที่เราได้อภิปรายมา เป็นการประยุกต์ตัวแบบภาษาสังกรและตัวแบบเปรียบเทียบมาช่วยคาดการณ์ปัญหาข้อผิดพลาดชนิดต่าง ๆ นอกจากนี้ เราได้อภิปรายในแง่ประโยชน์ด้านการเรียนการสอนอีกด้วย ประโยชน์อีกแง่มุมหนึ่งที่เราจะได้จากการนำตัวแบบภาษาสังกรไปใช้ได้แก่ แนวความคิดที่มองข้อผิดพลาดในฐานะข่าวสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์ พิท คอร์ดเคอร์ (Corder 1967) กล่าวว่า ถ้าพิจารณาตามแนวภาษาสังกรแล้วไซ้ ข้อผิดพลาดมีความสำคัญอย่างแปลกใหม่ขึ้นมาทีเดียว เพราะข้อผิดพลาดจะช่วยให้นักวิจัยได้หลักฐานที่แสดงว่าคนเราเรียนรู้ภาษาอย่างไร รุธ ยอนทซ์ (Yontz 1979) ให้ข้อสังเกตว่า แนวความคิดเรื่องภาษาสังกรสำคัญยิ่งทั้งสำหรับครูและผู้เรียน ทั้งนี้เพราะแนวความคิดนี้ได้ช่วยกู้ศักดิ์ศรีให้กลับคืนมาสู่ผู้เรียนอีกครั้งหนึ่ง เมื่อก่อนนี้ผู้เรียนเปรียบเสมือนคนที่ชวนตัวเองไม่ได้ต้องต่อสู้พาดพันอย่างโดดเดี่ยวกับอิทธิพลภาษาแม่ที่แทรกซ้อนเข้ามา แต่ทว่าบัดนี้ นับตั้งแต่ทฤษฎีภาษาสังกรเป็นที่ยอมรับกัน และการทำผิดไม่ใช่เป็นเรื่องเสียหายร้ายแรง ทศนคติของคนทั่วไปที่มองผู้เรียนภาษาก็เป็นไปในแนวใหม่ ผู้เรียนได้รับการขนานนามว่าผู้ให้ความร่วมมือที่มีหัวใจสร้างสรรค์ ผู้เรียนสามารถวางสมมุติฐานเกี่ยวกับภาษาที่กำลังเรียนได้ตามอำเภอใจ และถ้าผู้เรียนทำผิดพลาด

เกิดขึ้น ก็ถือกันว่าข้อผิดพลาดเหล่านี้คือเครื่องมือที่ช่วยให้เขาพยายามต่อไปจนสำเร็จ

8.3.6 พัฒนาการด้านการเรียนรู้ภาษา

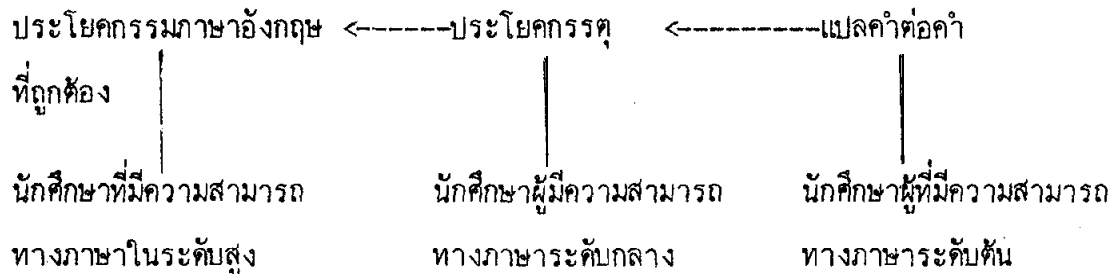
เมื่อนักศึกษาแต่ละคนแปลประโยคกรรมภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษนั้น คำตอบของเขาจะแสดงให้เห็นขั้นตอนพัฒนาการทางภาษา กล่าวอีกนัยหนึ่งความพยายามที่จะใช้ประโยคกรรมภาษาอังกฤษให้ถูกต้องเป็นเครื่องสะท้อนให้เห็นกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาผู้นั้นนั่นเอง ตัวอย่างเช่นผลวิเคราะห์การแปลประโยคกรรมได้รับของนักศึกษาแสดงว่า นักศึกษาจะต้องผ่านขั้นตอนการเรียนรู้อย่างน้อยสามขั้นตอน จึงจะได้ชื่อว่าเป็นผู้รู้และสามารถแปลประโยคกรรมได้รับออกมาเป็นประโยคกรรมในภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง

ประโยคกรรมได้รับ -----> ประโยคกรรมในภาษาอังกฤษ

(คำตอบชนิด ก.)

(คำตอบชนิด ข.)

(คำตอบชนิด ง.)

ภาพประกอบ 6 ขั้นตอนการเรียนรู้ของนักศึกษาเพื่อที่จะแปลประโยคกรรมได้รับ

ความพยายามที่จะใช้ประโยคกรรมภาษาอังกฤษตามหน้าที่ให้ถูกต้องเป็นสิ่งบ่งบอกพัฒนาการแห่งกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน นอกจากตัวอย่างการแปลประโยคกรรมได้รับแล้ว ผลการวิจัยการแปลประโยคกรรม ตัวการปรากฏในภาษาไทยให้เป็นประโยคกรรมภาษาอังกฤษซึ่งทำหน้าที่เน้นความอย่างเดียวกัน ก็เป็นประโยชน์ด้านการเรียนการสอนแก่ครูผู้สอนทั้งให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาเองในเรื่องหน้าที่เน้นความของประโยคกรรมทั้งสองภาษา

โดยลักษณะโครงสร้างรูปประโยค ประโยคกรรมตัวการปรากฏในภาษาไทย ซึ่งทำหน้าที่เน้นความมีรูปเหมือนรูปประโยคกรรมตัวการมากกว่ารูปประโยคกรรม เมื่อนักศึกษาแปล ประโยคกรรมประเภทนี้เป็นประโยคภาษาอังกฤษ จึงมีคำตอบหลายประเภทเกิดขึ้น บ้างก็ใช้ แปลคำต่อคำทำให้ประโยคผิดไวยากรณ์ (คำตอบชนิด ง.) ผลการวิเคราะห์แสดงว่าผู้เข้า ทดสอบจำนวนมากทำผิดพลาดประเภท 1 บ่งชี้ว่านักศึกษามีแนวโน้มที่จะแปลรูปประโยคประเภท นี้ในภาษาไทยแบบคำต่อคำออกมาตรง ๆ โดยไม่ได้ตระหนักว่าทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษจะ เรียงคำในประโยคต่างกันเพื่อจะเน้นความ แม้ว่าทั้งสองภาษาจะวางกรรมหรือผู้รับการกระทำ ไว้ในตำแหน่งประธานหรือต้นประโยค แต่การเรียงคำที่เหลือนั้นมีแบบแผนต่างกัน ตัวอย่างเช่น

NP ₁	NP ₂	V	X
กรรม	ตัวการ		

โจทย์ : งานฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ครบ 200 ปีครั้งนี้ ชาวไทยเฉลิมฉลองกันทั่วประเทศ
ไม่เฉพาะแต่กรุงเทพมหานครเท่านั้น
แปลคำต่อคำ

This Bangkok bicentennial, the Thai people celebrated all
over the country, not only in Bangkok.

ประโยคกรรมภาษาอังกฤษมีการเรียงลำดับคำ

NP ₁	aux	Ved	by	NP ₂
patient				agent

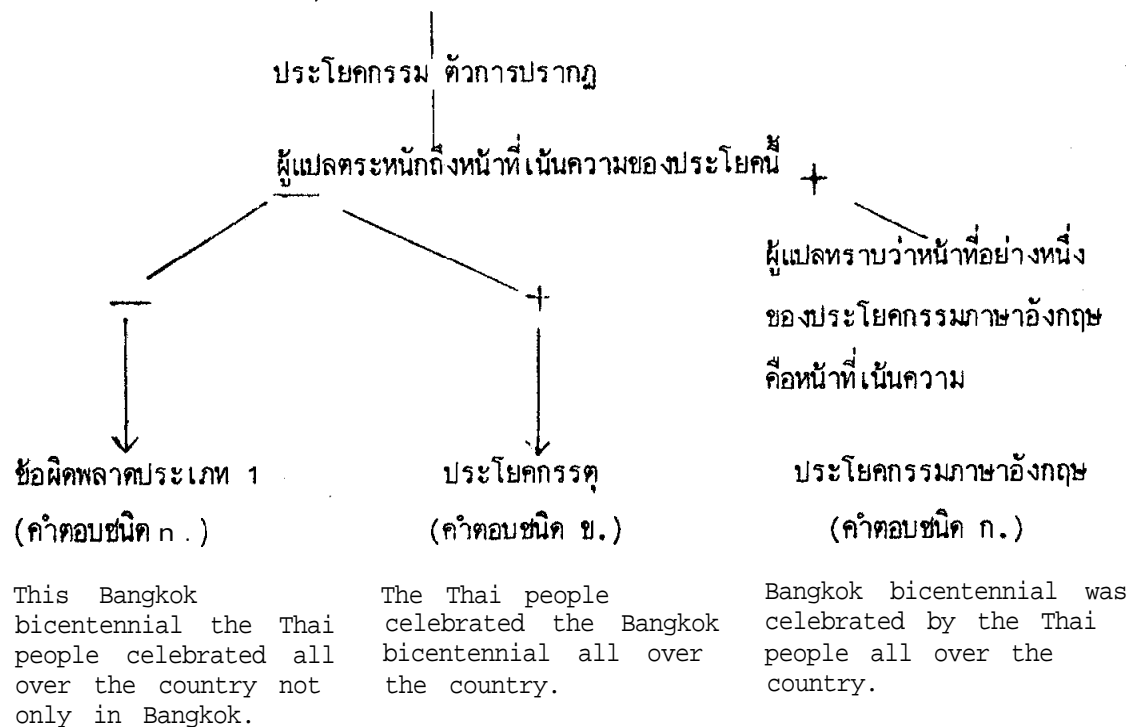
คำแปลเฉลย

The Bangkok bicentennial was celebrated by the Thai people
all over the country.

คำตอบที่มารองลงมาจากการแปลคำต่อคำได้แก่การแปลเป็นประโยคกรตุ (คำตอบชนิด ข.) นักศึกษาผู้ที่เลือกคำตอบนี้แสดงว่ายังจับหน้าที่เน้นความจากประโยคกรรมของทั้งสองภาษาไม่ได้ มีนักศึกษาจำนวนเพียง 2-3 คนที่ดูเหมือนจะเข้าใจหน้าที่เน้นความที่มีอยู่ในทั้งสองภาษา และจำได้ว่ามีรูปประโยคต่างกัน นักศึกษากลุ่มน้อยนี้แปลประโยคกรรมตัวการปรากฏออกมาเป็นประโยคกรรมในภาษาอังกฤษ อันที่จริงลักษณะเช่นนี้ก็เป็นการถ่ายทอดภาษาแม่แบบหนึ่ง ทั้งสองภาษามีประโยคทำหน้าที่เน้นความเหมือนกันแต่รูปประโยคต่างกัน การถ่ายทอดจากภาษาแม่ลักษณะนี้แม้ว่าต่างกับการถ่ายทอดความหมายเชิงลบและเชิงบวกจากประโยคกรรมได้รับและประโยคกรรมถูก ผู้ที่จะถ่ายทอดจะต้องเป็นผู้รู้ภาษาทั้งสองเป็นอย่างดีและมีทักษะทางภาษาในระดับสูงกว่าผู้แปลประโยคกรรมถูกและได้รับได้อย่างถูกต้อง

เราอาจเขียนแผนภาพแสดงขั้นตอนพัฒนาการที่นักศึกษาเรียนรู้การแปลประโยคกรรมตัวการปรากฏได้ดังต่อไปนี้

งานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปีครั้งนี้ ประชาชนชาวไทยเฉลิมฉลองกันทั่วประเทศ มิได้ทำเฉพาะกรุงเทพฯ หรือบางกอกเท่านั้น

ภาพประกอบ 7 ขั้นตอนการเรียนรู้ของนักศึกษาเพื่อที่จะแปลประโยคกรรมตัวการปรากฏ

ในแผนภาพข้างต้น เราใช้เครื่องหมายบวก (+) และเครื่องหมายลบ (-) แสดงสถานภาพที่ดีขึ้นหรือเลวลงของผู้เรียน หรืออีกนัยหนึ่งเป็นการแสดงขั้นตอนการเรียนรู้ แต่ละอย่างก้าวที่ผู้เรียนจะต้องก้าวไป เพื่อที่จะแปลประโยคกรรมด้วยการปรากฏได้ จุดตั้งต้น อยู่ที่ว่าผู้เรียนทราบหรือไม่ว่าประโยคในใจหยาบนั้นทำหน้าที่อะไร ถ้าเขาตระหนักว่าประโยค ที่ให้มาทำหน้าที่เน้นความ เขาก็จะก้าวหน้าไปอีกขั้นหนึ่ง (+) คือรู้ว่าหน้าที่อย่างหนึ่งของ ประโยคกรรมในภาษาอังกฤษได้แก่หน้าที่เน้นความ ความรู้ดังกล่าวนี้หนุนนำให้เขาเลือกคำตอบที่ถูกต้อง นั่นคือเลือกแปลเป็นประโยคกรรม (+) แต่ถ้านักศึกษาไม่ทราบว่าประโยคกรรม ในภาษาอังกฤษทำหน้าที่เน้นความด้วย เขาอาจก้าวผิดคือเลือกแปลประโยคในใจหยาบออกมา ตรงกับประโยคกรรตุเท่านั้น

ในกรณีที่นักศึกษาไม่ได้สำนึกเห็นว่าประโยคกรรมของไทยทำหน้าที่เน้นความ ตั้งแต่แรกเริ่ม เขาอาจจะพยายามแปลชนิดคำต่อคำ (-) การถอดความดังกล่าวอาจสร้าง ประโยคผิดไวยากรณ์ให้เกิดขึ้น (ข้อผิดพลาดประเภท 1) หรือเผอิญการแปลนั้นสร้างประโยค กรรตุที่ถูกต้อง (+) ในสถานการณ์เช่นนี้ เราใช้เครื่องหมาย - แสดงข้อผิดพลาดประเภท 1 เพื่อให้ตรงกันข้ามกับประโยคที่ถูกต้องไวยากรณ์ (คำตอบชนิด ข.)

8.4 ประโยชน์ด้านการค้นคว้าวิจัย

ความรู้ที่ได้จากการวิจัยค้นคว้าเปรียบเทียบรูปและหน้าที่ประโยคกรรมระหว่าง สองภาษาแบ่งได้เป็น 2 หัวข้อคือ ความรู้ในเรื่องเอนกหน้าที่ของประโยคกรรมภาษาอังกฤษ และความรู้เกี่ยวกับการถ่ายทอดลักษณะภาษาแม่ไปสู่ภาษาที่กำลังเรียน

8.4.1 ความรู้เกี่ยวกับเอนกหน้าที่ของประโยคกรรมในภาษาอังกฤษ

ในชั่วโมงสอนไวยากรณ์อังกฤษ เมื่อครูสอนถึง passive voice จุดสนใจของ ทั้งผู้สอนและผู้เรียนมักจะอยู่ที่รูปประโยค ส่วนใหญ่เนื้อหาและระเบียบวิธีสอน ตั้งแต่ระดับมัธยม ศึกษาจนถึงอุดมศึกษาไม่สู้แตกต่างกันเท่าใดนัก เรื่องหน้าที่ของประโยคกรรมไม่ได้กำหนดไว้ใน

หลักสูตร แต่หน้าที่ประเภทแรกซึ่งดูเหมือนผู้เรียนรับรู้และเรียนรู้เป็นพื้นฐาน ได้แก่หน้าที่ของ
 ประโยคกรรมซึ่งระบุว่า "ประธานเป็นผู้รับผลการกระทำจากบุคคลอื่นหรือสิ่งอื่น" (Barber,
 1975) ตัวอย่างการสอนรูปประโยคกรรมในชั้นเรียนเริ่มต้นที่ผู้เรียนเรียนเรื่องรูปประโยค
 กรรตุ "John wrote this song." John เป็นตัวการ และ song เป็นกรรม ครูแสดง
 ให้ผู้เรียนเห็นว่า เมื่อใดที่นามวลีได้รับผลกระทบจากการกระทำของผู้อื่นหรือสิ่งอื่น จะต้อง
 ใช้รูปประโยคกรรมแทนรูปประโยคกรตุ วิธีเปลี่ยนรูปประโยคกรตุมาเป็นประโยคกรรม
 แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน

ขั้นแรก ย้ายตำแหน่งประธาน (ตัวการ) และกรรมเสีย ขั้นที่สอง ใส่เครื่องหมายกำกับรูปกริยาให้เป็นรูปกริยาในประโยคกรรม (BE + Ved) และขั้นสุดท้ายเติมบุพบท
 "by" ตามด้วยตัวการ ผลที่ได้จากการเปลี่ยนแปลงคือรูปประโยคกรรม "This song was
 written by John."

อันที่จริง หน้าที่ประโยคกรรมทำนองเดียวกันก็มีอยู่ในภาษาไทยเช่นกัน พบอยู่
 ในประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏ นักศึกษาที่มีความรู้ภาษาในระดับสูงย่อมสามารถเรียนรู้หน้าที่
 อื่น ๆ อีกของประโยคกรรมภาษาอังกฤษ เช่น หน้าที่เน้นความ หน้าที่เป็นหัวเรื่อง หน้าที่จัด-
 เนื้อความ (discourse organization) เป็นต้น

เป็นที่ประจักษ์โดยทั่วไปจากผลการวิจัยด้วยว่า ประโยคกรรมในภาษาอังกฤษ
 มีรูปจำกัดกว่าแต่ทำหน้าที่หลากหลายกว่าของภาษาไทย โดยเหตุผลดังกล่าวนี้ การสอนแต่เพียง
 รูปโครงสร้างประโยคกรรมแต่อย่างเดียว โดยไม่สนใจเรื่องหน้าที่เสียเลยนับว่าไม่เพียงพอ
 ในภาคปฏิบัติ ตามชั้นเรียนไวยากรณ์อังกฤษ ก็มักจะสอนแต่รูปโครงสร้างประโยคกรรมแง่เดียว
 เท่านั้น ทั้ง ๆ ที่นับวันผลการวิจัยจำนวนไม่น้อยได้ยืนยันว่า องค์ประกอบภาษาด้านหน้าที่ทวีบท
 บาทสำคัญยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ก่อนที่จะนำทฤษฎีหน้าที่ภาษาในประโยคกรรมภาษาอังกฤษไป
 ดำเนินการในชั้นเรียนนั้น จำเป็นจะต้องมีการวิจัยเชิงการเรียนการสอนเพื่อตอบคำถามต่อไปนี้
 ให้ได้เสียก่อน

1. ในบรรดาหน้าที่ทั้งหมดของประโยคกรรมภาษาอังกฤษ ควรเลือกประเภทใดบ้างมาสอน ศาตราจารย์ Krullee (โดยการสนทนาเป็นส่วนตัว) แห่งมหาวิทยาลัยนอร์เวสเทิร์นรัฐอิลลินอยส์ ได้เสนอแนะว่า การที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และใช้ประโยคกรรมในระดับก้าวหน้าเป็นต้นว่า แสดงโวหารในการเขียน หรือใช้ประโยคกรรมได้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์เชิงสังคมนั้น ผู้เรียนอาจจะต้องอาศัยอยู่ในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษติดต่อสื่อสารกัน นั่นคือมีสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมเป็นปัจจัยภายนอกที่เอื้ออำนวยอยู่เป็นระยะเวลาอันยาวนานติดต่อกันช่วงหนึ่ง เพื่อให้ผู้เรียนจะได้สังเกตกฎต่าง ๆ และฝึกใช้จนสามารถใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว การสอนหน้าที่ประโยคกรรมบางประเภทในชั้นเรียนอาจมีข้อจำกัด

2. หน้าที่ประโยคกรรมเฉพาะอย่างนั้นควรสอนนักเรียนระดับใด ด้วยเหตุผลใด และควรสอนอย่างไร

3. ในช่วงการสอนแปลนั้น สมควรจะสอนหน้าที่ที่แตกต่างกันระหว่างประโยคกรรมภาษาไทยและภาษาอังกฤษหรือไม่ ถ้าควรสอนจะสอนอย่างไร หรือสมควรเกริ่นเรื่องนี้ตั้งแต่ในกระบวนการวิชาภาษาศาสตร์ซึ่งให้ความรู้ทางภาษาศาสตร์เบื้องต้นหรือไม่ ถ้าควรเกริ่นไว้ ควรเกริ่นอย่างไร

8.4.2 ความรู้เกี่ยวกับการถ่ายทอดลักษณะจากภาษาแม่ไปสู่ภาษาที่กำลังเรียน

มีรายงานจากผลการวิจัยของเทย์เลอร์ (Taylor 1975) ว่าการที่ผู้เรียนพึ่งพาอาศัยวิธีการถ่ายทอดจากภาษาแม่มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับความรู้ความสามารถทางภาษาของผู้เรียนเอง หากเราเห็นคล้อยตามผลสรุปนี้ เราย่อมกล่าวได้ว่าในกรณีศึกษาแปลประโยคกรรมภาษาไทยเป็นประโยคกรรมภาษาอังกฤษได้ถูกต้องย่อมเป็นผลมาจากเหตุคือ นักเรียนผู้นั้นได้เรียนรู้และเข้าใจประโยคกรรมภาษาอังกฤษอย่างดี และพึ่งพาภาษาแม่ของตนน้อยลง การถ่ายทอดลักษณะจากภาษาแม่ย่อมลดลงในขณะที่กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ

อย่างไรก็ดี มีคำถามหลายข้อซึ่งผลการวิจัยของเทย์เลอร์ยังให้คำตอบไม่ได้ และคำตอบบางข้ออาจต้องการเวลาและการค้นคว้าวิจัยเพิ่มเติมต่อไปอีก ยิ่งไปกว่านั้นผลการวิจัยใหม่ ๆ หลายชิ้นทำให้เกิดข้อสงสัยตามมาอีกมากมาย จึงเป็นที่แน่ชัดว่าการค้นคว้าวิจัยสืบต่อไป

ทั้งทางทฤษฎีและภาคปฏิบัติเท่านั้นที่จะหาคำตอบมาแก้ข้อสงสัยและคลายปัญหาเหล่านั้นได้

8.5 บทสรุป

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาเปรียบเทียบหน้าที่ประโยคกรรมระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษมีหลายด้านด้วยกัน แบ่งอย่างกว้างได้เป็น 4 ด้านคือ

1. เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจของผู้สอนและผู้สนใจศึกษาประโยคกรรมจากผลงานวิจัยต่าง ๆ
2. ประโยชน์ในด้านการเรียนการสอนรูปลักษณะและหน้าที่ประโยคกรรมและประโยชน์ในด้านการสอนแปล
3. เพิ่มพูนความเข้าใจในเรื่องข้อผิดพลาดของผู้เรียนในแง่การคาดคะเนข้อผิดพลาดที่จะเกิด และการเปลี่ยนทัศนคติ ที่เคยมองข้อผิดพลาดในเชิงลบ
4. เข้าใจขั้นตอนพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดีขึ้น

ผลงานวิจัย

ผลงานวิจัยของธัญรัตน์ ปาณะกุล (1983) ช่วยเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจของผู้สนใจศึกษา เปรียบเทียบระหว่างหน้าที่ประโยคกรรมภาษาไทยและอังกฤษ ทำให้ได้ตระหนักถึงอิทธิพลการถ่ายทอดลักษณะจากภาษาแม่ไปยังภาษาที่จะเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การถ่ายทอดหน้าที่บ่งบอกอารมณ์ทั้งในเชิงลบและเชิงบวก และหน้าที่บ่งบอกประธานเป็นผู้รับผลกระทบในประโยคกรรมภาษาไทยไปยังประโยคกรรมภาษาอังกฤษ ส่วนหน้าที่เน้นความ มีการถ่ายทอดจากภาษาแม่น้อยมาก นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ยังแสดงให้เห็นปรากฏด้วยว่า ระดับความสามารถทางภาษาของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยคกรรมภาษาอังกฤษ ประเภทข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นตลอดจนขั้นตอนพัฒนาการทางภาษาของนักศึกษาผู้นั้นด้วย

ด้านการเรียนการสอน

ครูผู้สอนไวยากรณ์อังกฤษได้เรียนรู้เกี่ยวกับรูปลักษณะและหน้าที่ของประโยคกรรมทั้งสองภาษา ทั้งส่วนที่คล้ายคลึงและแตกต่างกัน เรียนรู้แนวความคิดเรื่องภาษาสังกร

สภาวะฝังแน่นทางภาษา (fossilization) ตลอดจนกระบวนการทางจิตภาษาศาสตร์ 5 กระบวนการ ที่น่าสนใจได้แก่ การถ่ายทอดลักษณะจากภาษาแม่อันเป็นต้นเหตุให้เกิดการแทรกซ้อนทางภาษา การใช้กฎทางภาษาอย่างไม่เหมาะสม (overgeneralization) การเรียนรู้แนวความคิดเหล่านี้ช่วยให้ครูผู้สอนภาษาเข้าใจสภาวะการณที่ผู้เรียนทุกคนจะต้องประสบ โดยไม่จำกัดเพศ วัย ประสบการณ์ และจำนวนปีที่เรียนภาษาต่างประเทศนั้น ความเข้าใจนี้ช่วยให้ครูสามารถเตรียมตัวเตรียมใจเผชิญปัญหาที่คาดไว้ และปรับปรุงแก้ไขวิธีการสอนให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนมากที่สุด

ข้อผิดพลาดของผู้เรียน

การเปรียบเทียบโครงสร้างและหน้าที่ระหว่างประโยคกรรมภาษาไทยและภาษาอังกฤษช่วยให้ครูสามารถคาดคะเนชนิดและขอบเขตของข้อผิดพลาดที่ผู้เรียนจะทำให้เกิดขึ้น ในส่วนที่สัมพันธ์กับระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียนเอง ช่วยให้ครูสามารถคิดวางหลักเกณฑ์การเรียนรู้เป็นขั้นตอนจนกระทั่งผู้เรียนสามารถแปลและใช้ประโยคกรรมได้ถูกต้อง อนึ่งแนวความคิดเรื่องภาษาสังกรได้เปลี่ยนทัศนคติของครูที่มีต่อข้อผิดพลาดของผู้เรียนเสียใหม่ ข้อผิดพลาดกลายเป็นข้อมูลที่มีคุณค่าสำหรับผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาของคนเรา และยังเป็นเครื่องมือทรงคุณประโยชน์สำหรับผู้บกบันพากเพียรเรียนรู้ภาษาต่างประเทศอีกด้วย

พัฒนาขั้นตอนการเรียนรู้

คำตอบของนักศึกษาผู้เข้าร่วมทดสอบแปลประโยคกรรมภาษาไทยเป็นอังกฤษตามโครงการวิจัยของธัญรัตน์ (1983) สะท้อนให้เห็นว่าผู้เข้าทดสอบกำลังพัฒนากระบวนการเรียนรู้และใช้ภาษาอยู่ในขั้นตอนใด และขั้นตอนที่นักศึกษาจะต้องก้าวย่างไปเพื่อแปลประโยคกรรมให้ได้ถูกต้องมีทั้งหมดกี่ขั้นตอน ผลการวิเคราะห์บ่งชี้ว่านักศึกษาจะต้องผ่านกระบวนการเรียนรู้อย่างน้อย 3 ขั้นตอน จึงจะแปลประโยคกรรมได้รับเป็นประโยคกรรมภาษาอังกฤษได้ถูกต้อง ส่วนการแปลประโยคกรรมด้วยการปรากฏ มีกระบวนการเรียนรู้ที่ซับซ้อนมากขึ้นตอนยิ่งขึ้นไปอีก นอกจากนี้ ระดับความรู้ความสามารถทางภาษาของนักศึกษาเป็นเครื่องชี้บอกขั้นตอน

พัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา ว่ากำลังพัฒนาอยู่ในขั้นตอนใดและยังเหลืออีกกี่ขั้นตอนที่ต้องเรียนรู้ต่อไป

8.6 แบบฝึกหัดทบทวน

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ในงานวิจัยวิเคราะห์เปรียบเทียบหน้าที่ประโยคกรรมภาษาไทยและอังกฤษของธัญรัตน์นั้น ได้ตั้งสมมุติฐานไว้ 2 ข้อได้แก่อะไรบ้าง
2. จงสรุปผลการวิจัยซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้เฉพาะหัวข้อที่ท่านสนใจ มาสัก 2 หัวข้อ
3. ผลการวิเคราะห์ของธัญรัตน์ปรากฏด้วยว่า "ระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษามีผลกระทบต่อการทำข้อทดสอบหรือคำตอบของนักศึกษาเอง"

จงอธิบายข้อความข้างต้นนี้ตามที่ท่านเข้าใจ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบจากผลงานวิจัย

4. ข้อผิดพลาดที่นักศึกษาทำให้เกิดขึ้นสัมพันธ์กับขั้นตอนพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างไร อธิบายพร้อมทั้งยกตัวอย่างจากงานแปลประโยคกรรม
5. ครูผู้สอนไวยากรณ์อังกฤษ ครูสอนแต่งเรียงความภาษาอังกฤษจะได้รับประโยชน์ด้านการเรียนการสอนจากผลการวิจัยอย่างไร อธิบายและแจกแจงให้เข้าใจ
6. ครูสอนแปลได้รับประโยชน์อย่างไรบ้างจากการศึกษา
 1. หน้าที่ประโยคกรรม 2 ภาษา
 2. การเปรียบเทียบประโยคกรรม 2 ภาษา

7. จงให้นิยามวลีต่อไปนี้พร้อมทั้งยกตัวอย่างประโยคกรรมประกอบคำตอบ
ภาษาสังกร
การแทรกซ้อนทางภาษา
การถ่ายทอดลักษณะภาษาแม่ไปสู่ภาษาที่เรียนอยู่
การใช้กฎทางภาษาอย่างไม่เหมาะสม
สภาวะฝังแน่นทางภาษา
8. ชนิดของข้อผิดพลาดสัมพันธ์กับระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียน
อย่างไร อธิบายพร้อมตัวอย่างข้อผิดพลาดประเภทผิดไวยากรณ์ และ
การใช้ประโยคกรรมเกินกว่าเหตุ
9. ตัวแบบการเปรียบเทียบเชิงลู่เข้าและเชิงลู่ออกนำมาใช้ในการคาดคะเน
ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในการแปลของนักศึกษาได้อย่างไร
10. จงบอกเกณฑ์ที่นักศึกษาไทยจะต้องยึดเพื่อให้แปลประโยคกรรมจากอังกฤษ
เป็นไทยได้ถูกต้อง
11. จงบอกผลที่จะเกิดขึ้นหากนักศึกษาละเลยเกณฑ์ในข้อ 10
12. จงอธิบายหัวข้อต่อไปนี้พร้อมยกตัวอย่างประโยคกรรม
 1. ขั้นตอนการเรียนรู้ของนักศึกษาไทย เพื่อที่จะแปลประโยคกรรมที่ได้รับ
เป็นประโยคกรรมในภาษาอังกฤษได้ถูกต้อง
 2. ขั้นตอนการเรียนรู้ของนักศึกษา เพื่อที่จะแปลประโยคกรรมด้วยการ
ปรากฏได้ถูกต้อง
13. การที่นักศึกษาไทยสามารถเรียนรู้และใช้ประโยคกรรมในระดับก้าวหน้า
ได้นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยอะไรบ้าง
14. ก่อนที่ครูสอนแปลจะนำเรื่อง "ประโยคกรรม 2 ภาษาทำหน้าที่แตกต่าง
และคล้ายคลึงกันอย่างไร" ไปสอนนักศึกษาไทยนั้น มีข้อควรคำนึงอย่างไร
บ้าง

8.7 กิจกรรมท้ายบท

ก. จงอ่านบทแปลของข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าคำแปลประโยคกรรมถูกหรือผิด
ด้วยเหตุผลใด อธิบายให้ชัดเจน

1. I thought about my friend and all other young men forced
to carry a gun.

(Hoa, 1976 : 54)

คำแปล

ฉันคิดถึงเพื่อนของฉัน และคนหนุ่มอื่น ๆ ที่ถูกบังคับให้จับปืน

(พระประชา ปสน, นรมโม, 2519 : 17)

2. Those episodes or teaching methods were collected by later generations of **masters** and given to their students to solve as part of their training.

(Low, 1976 : 12)

คำแปล

เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ได้เกิดขึ้น หรือวิธีการในการสอนศิษย์เหล่านี้ได้ถูกจัดรวบรวมไว้โดยอาจารย์รุ่นหลัง ๆ และนำมาให้ศิษย์แก้ปัญหา ซึ่งนับเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกฝนปฏิบัติ

(พจนา จันทรสันติ, 2520 : 31)

3. But while his expressions of love are well received by his parents, his expression of hate bring him disapproval, scoldings, and spankings,...

(Bullen, 1976 : 70)

คำแปล

แต่การแสดงความรักออกมา ย่อมได้รับการต้อนรับอย่างดีจากพ่อแม่ ขณะที่การ
แสดงความเกลียดออกมา จะทำให้เขาไม่เป็นที่พอใจ หรืออาจจะถูกตำหนิ...

(พระปรีชา ปสนน ธมฺโม, 2525 : 130)

4. In coordination with the **Department** of Fine Art in Thailand several American archaeologists were proud when their work was exhibited in the U.S. for three years after their discovery of the "Ban Chiceng Antiques."

(Office of the Information Attache,

20 Nov. 1982)

คำแปล

นักโบราณคดีอเมริกันต่างภาคภูมิใจเพราะผลงานที่ร่วมมือกับกรมศิลปากร อันได้แก่
การค้นพบโบราณวัตถุบ้านเชียงในประเทศไทยถูกนำไปแสดงที่สหรัฐเป็นเวลา 3 ปี

(ข่าวไทย 20 พ.ย. 2525)

5. It has been said that life is too serious to be taken seriously.

(Bullen, 1976 : 17)

กล่าวกันว่าชีวิตนั้น เป็นเรื่องหนักเกินกว่าที่เราจะเข้าไปแบกอย่างจริงจังเกินไป

(พระปรีชา ปสนน ธมฺโม, 2525 : 39)

- ข. จงแปลข้อความต่อไปนี้เป็นภาษาไทยที่ถูกต้อง อธิบายด้วยว่าเหตุใดท่านจึงเลือก
แปลประโยคกรรมภาษาอังกฤษในข้อต่อไปนี้เป็นประโยคกรรมภาษาไทยต่างรูปกันไป

1. Self-discipline must be used side by side with the
development of mindfulness.

(Bullen, 1976 : 7)

2. The first is anxiety, and this arises when anything you value is threatened.

(Bullen, 1976 : 19)

3. However, they are a characteristic of our world. Take Mr. Boonmah, for instance; he used to be just one of the crowd but now he's been appointed the District Commissioner.

(Venerable Ajahn Chah, 1980 : 74)

4. A person who has done this is fit to be called a true Buddhist.

(Buddhadasa Bhikkhu, 1980 : 38)

5. Though he may never have been ordained nor even taken the precepts, he will have really and truly penetrated to Buddha, Dhamma, and Sangha.

(Buddhadasa Bhikkhu, 1980 : 38)

- R. จงตรวจสอบคำแปลประโยคกรรมจากไทยเป็นอังกฤษต่อไปนี้ ข้อผิดพลาดที่พบเป็นข้อผิดพลาดประเภทใด (อ่านหัวข้อ 8.2 ข้อ 5) อธิบายและเขียนประโยคที่ถูกด้วย

1. *In the last two months, her **customers were increased**.
2. *At night **some** important avenues such as Rajdamnern Avenue decorated of shining lamps.
3. *The director of the Royal Barge training said that every oarsman have been well **choosen**.

4. * Clothes fashion in big cities is changed rapidly.
5. *Mr. Mai Rakmoo was a taxidriver. Recently he was robbed while returning home. His wife notified this incident to the police.

ง. จงแปลประโยคกรรมต่อไปนี้เป็นภาษาอังกฤษที่ถูกต้อง อธิบายด้วยว่าท่านใช้หลักเกณฑ์ใดในการแปล

1. บ้านนี้กำลังซ่อม
2. เธอเดินไปที่เตียงซึ่งคลุมไว้อย่างดี
3. ภาพนั้นวาดโดยวัลย์ คัทนี
4. ห้องนี้ตกแต่งไว้อย่างสวยงาม
5. เด็ก ๆ ถูกหลอกให้กลัวจึงจก ตุ๊กแกจนเคยชิน
6. ละครเรื่องนี้ บรมครูนิมิตกำกับอย่างไรฝีมือ
7. รูปของนายใหม่ตีพิมพ์ในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์หลายฉบับ
8. สุนัขของชาลีตัวนี้ได้รับการเลี้ยงดูด้วยความเมตตากรูณาารวกับเป็นเด็กเล็ก ๆ คนหนึ่ง
9. ภาษีเงินหยวนขึ้นและหันมาทางพระจักรพรรดิ "คำถามของท่านได้รับคำตอบหมดแล้วนี้"
10. เมื่อวานนี้ ถ้าท่านไม่เกิดความสงสารสังขารของฉันทและลงมือช่วยกันชุดคืน ท่านก็คงถูกทำร้ายโดยชายผู้นั้นตอนขากลับ

จ. จงแก้ประโยคกรรมที่ใช้ผิด ๆ ต่อไปนี้ให้เป็นประโยคกรรมที่ถูกต้อง

1. โต๊ะทำงานว่างเปล่ามีเพียงรูปเด็กคนหนึ่งถูกวางอยู่เท่านั้น
2. ไม่เพียงเฉพาะภาษาถิ่นเท่านั้นที่ถูกไพฑูรย์เลือกขึ้นมาเป็นอย่างดี คุณเหมือนทุกถ้อยคำที่บรรจุอยู่ในเรื่องจะถูกคัดสรรมาระดับหนึ่ง จนบางครั้งคุณสละสลวยเกินความจำเป็น

3. เมื่อเขาพลิกหมอนขึ้นก็พบว่ามียศหมายฉบับหนึ่งถูกซ่อนอยู่
4. เขาถูกพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือน 2 ชั้นทุกปี
5. ถ้าท่านถูกชาวต่างประเทศถามว่า จะปฏิบัติให้ถูกหัวใจของพระพุทธศาสนา
นั้นจะปฏิบัติอย่างไร

แนวคำถาม-คำตอบ

คำถามต่อไปนี้รวบรวมมาจากข้อสอบกระบวนวิชา LI 418 ปีการศึกษา 2533
ส่วนคำตอบนั้นเรียบเรียงมาจากคำตอบของนักศึกษาผู้เข้าสอบและทำคะแนนได้ดีในวิชานี้

1. จงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างประโยคกรรมในภาษาไทยกับ passive voice ในแง่ต่อไปนี้

1.1 จำนวนรูปประโยค

1.2 ลักษณะหน้าที่

ตอบ ประโยคกรรมในภาษาไทยแตกต่างกับ passive voice ในแง่ต่อไปนี้

1.1 จำนวนรูปประโยค

รูปประโยคกรรมในภาษาไทยมีมากกว่าภาษาอังกฤษ ได้แก่

ประโยคกรรม "ถูก" ตัวอย่างประโยค "แดงถูกแม่ตี"

ประโยคกรรม "ได้รับ" ตัวอย่างประโยค "เขาได้รับแต่งตั้งเป็นประธานชมรมภาษาไทย"

ประโยคกรรมตัวการปรากฏ ตัวอย่าง "นายมีเสื้อกินเสียแล้ว"

ประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏ "สะพานนี้สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2500"

ส่วน passive voice มีเพียง 2 รูป คือ

ประโยคกรรมตัวการปรากฏ เช่น "Mr. Brown was killed by a disease."

ประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏ เช่น "Windpower was discovered many centuries ago."

1.2 ลักษณะหน้าที่

ประโยคกรรมในภาษาไทยแม้ว่ามีรูปมากกว่าภาษาอังกฤษ แต่มีหน้าที่เฉพาะอย่าง
ส่วนประโยคกรรมภาษาอังกฤษน้อยรูป แต่มีหน้าที่หลากหลาย

ตัวอย่างประโยคกรรม "ถูก" หรือ "โดน" มีหน้าที่บ่งบอกอารมณ์ แสดงประสบการณ์
ไม่ดี ไม่น่าพึงพอใจ เช่น "แดงถูกสุนัขกัด"

ประโยคกรรม "ได้รับ" บ่งบอกอารมณ์ในทางที่น่าพึงพอใจ สะท้อนประสบการณ์ที่ดี
สถานการณ์ที่น่าชื่นชม เช่น "เขาได้รับการเสนอเลื่อนตำแหน่ง"

ประโยคกรรมตัวการปรากฏ หน้าที่เน้นความ เช่น "หนังสือเล่มนี้สันติเขียน"

ประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏบ่งบอกความหมายเป็นกลาง เช่น "กรุงเทพฯ สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2525"

ประโยคกรรมในภาษาอังกฤษ รูปตัวการไม่ปรากฏ ทำหน้าที่หลากหลาย เช่น

หน้าที่เน้นความ ตัวอย่าง A dog was killed by his own master.

หน้าที่หลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ ไม่เอาตัวเข้าพัวพัน เช่น

John is believed to be a thief.

เมื่อไม่ทราบว่าใครเป็นตัวการก็ใช้รูปประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏ เช่น

A pedestrian was hit at five o'clock this morning.

2. ท่านจะนำความรู้ในเรื่องประโยคกรรมและหน้าที่ของประโยคกรรมในภาษาไทยไปใช้ประโยชน์อย่างไรได้บ้าง ตอบมาสัก 2 หัวข้อพร้อมทั้งตัวอย่าง

ตอบ 1. ประโยชน์ในด้านการสอนแปล เราสามารถให้ข้อสังเกตแก่ผู้เรียนได้ว่า เมื่อเราแปล passive voice เป็นภาษาไทย เราจะต้องเลือกแปลให้เข้ากับประโยคกรรมประเภทต่าง ๆ ในภาษาไทย ซึ่งแต่ละรูปทำหน้าที่เฉพาะอย่าง เช่นประโยค He was elected a member of parliament ควรแปลให้ตรงกับประโยคกรรมได้รับ คือ เขาได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภา แต่ถ้า passive voice นั้นมีนัยความหมายในทางที่ไม่ดี บ่งบอกประสบการณ์ไม่น่าพอใจ เราควรเลือกแปลตรงกับประโยคกรรม "ถูก" เช่น He was hit by his mother "เขาถูกแม่ตี"

2. ประโยชน์ในด้านการสอน ได้รู้ข้อผิดพลาดของนักศึกษาและระดับการพัฒนาภาษาอังกฤษของนักศึกษาแต่ละชั้นตอน ผู้ที่มีความรู้ภาษาอังกฤษระดับต้นเมื่อแปลประโยคกรรมในภาษาไทยมักจะใช้ passive voice ไม่ถูกต้องบ้าง ไม่รู้รูปของ passive voice ก็มี ผู้ที่มีความรู้ภาษาอังกฤษขั้นสูงจะสามารถเลือกแปลประโยคกรรมชนิดต่าง ๆ ของภาษาไทยออกมาตรงกับ passive voice และเขียนรูป be + Ved ได้ถูกต้อง แต่จะทำข้อผิดพลาดประเภทใช้ passive voice มากเกินไป (overgeneralization) ตัวอย่างเช่น
- *Clothes fasion was changed rapidly. ที่ถูกต้องคือ Clothes fashion changed rapidly.

3. จงอภิปรายประโยคข้างล่างนี้ในหัวข้อต่อไปนี้

ภาพยนตร์เรื่องนี้ คุณาวุฒิกำกับสุดฝีมือ

3.1 ประโยคข้างต้นนี้เป็นประโยคประเภทใด เหตุใดท่านจึงจัดเป็นประเภะนั้น

3.2 จงแยกแยะลักษณะหน้าที่ของประโยคนี้นี้

3.3 ภาษาอังกฤษมีประโยคประเภทหนึ่งซึ่งทำหน้าที่ทำนองเดียวกันหรือไม่ จงเปรียบเทียบให้เห็น

ตอบ 3.1 ประโยคข้างต้นนี้จัดอยู่ในประโยคกรรม ชนิดตัวการปรากฏ เหตุที่จัดเป็นประโยคกรรมก็เพราะขึ้นต้นประโยคด้วยกรรม คือภาพยนตร์เรื่องนี้ ส่วนคุณาวุฒิเป็นตัวการในประโยค

3.2 ประโยคกรรมตัวการปรากฏนี้ทำหน้าที่เน้นความ คือเน้นภาพยนตร์เรื่องนี้เท่านั้น ไม่ใช่เรื่องอื่นใดเป็นภาพยนตร์ที่คุณาวุฒิกำกับสุดฝีมือ

3.3 ภาษาอังกฤษมีประโยคกรตุซึ่งอาศัยการเรียงคำในประโยคทำให้เกิดการเน้นกรรม ตัวอย่างเช่น

Thee I love

เธอเท่านั้นที่ฉันรัก

O S V

นอกจากนี้ภาษาอังกฤษใช้รูปประโยคกรรมเพื่อเน้นความได้ด้วย เป็นประโยคกรรมประเภทตัวการปรากฏ ตัวอย่างเช่น These houses were built by my grandfather.

4. จงแปล passive voice ต่อไปนี้ให้เป็นประโยคภาษาไทยที่ถูกต้อง จงบอกเหตุผลที่ท่านเลือกแปลเช่นนั้น

4.1 Mr. Thongdee, the taxi-driver, was robbed while returning home last night.

นายทองดี คนขับรถแท็กซี่ ถูกชิงทรัพย์ขณะกลับบ้านเมื่อคืนนี้ ใจความของประโยคบอกสถานการณ์ที่ไม่ดี เคราะห์ร้าย มีนัยความหมายในทางลบ จึงควรแปลตรงกับประโยคกรรม "ถูก"

4.2 During the last two months, a lot of rice was exported to the Middle East.

ระหว่าง 2 เดือนที่ผ่านมา ชาวจำนวนมากได้ส่งเป็นสินค้าออกไปยังตะวันออกกลาง
 ประโยคที่มีนัยความหมายเป็นกลาง จึงควรแปลให้ตรงกับประโยคกรรมที่มีนัยความ
 หมายเป็นกลาง ตัวการไม่ปรากฏ

4.3 Somsak was chosen the leader of the class.

สมศักดิ์ได้รับเลือกเป็นหัวหน้าชั้น

ประโยคข้างต้นมีนัยความหมายในทางบวก บ่งบอกประสบการณ์ที่น่าพึงพอใจ ดังนั้น
 จึงควรแปลให้ตรงกับประโยคกรรม "ได้รับ"

4.4 America was discovered by Christopher Columbus.

คริสโตเฟอร์ โคลัมบัสค้นพบอเมริกา หรือ

อเมริกาค้นพบโดยคริสโตเฟอร์ โคลัมบัส

ประโยค 4.4 มีนัยความหมายเป็นกลาง เล่าเหตุการณ์ทั่วไป จึงควรเลือกแปลให้
 ตรงกับประโยคกรรม นัยความหมายเป็นกลางในภาษาไทย

4.5 Poor people were driven out of their houses in the slum
 area and their houses were burned down.

คนยากจนที่อาศัยอยู่ในสลัมถูกไล่ที่ บ้านของพวกเขาถูกไฟไหม้

ประโยคมีใจความที่บอกประสบการณ์เลวร้าย มีนัยความหมายในทางลบ สมควรจะ
 ถ่ายทอดนัยความหมายไม่ตึงออกมา ซึ่งตรงกับประโยคกรรม "ถูก" ในภาษาไทย

5. จงบอกเหตุผลที่ผู้พูดเลือกใช้ประโยคกรรมต่อไปนี้

5.1 She signalled with her eyes to the servants waiting.

The glasses were filled once again.

ตอบ ผู้พูดเลือกใช้ประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏเพราะตัวการเป็นใครนั้น รู้ได้จากบริบทแล้วคือ
 the servants

5.2 Students are asked to return the book on time.

ผู้พูดเลือกใช้ประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏเพราะไม่ต้องการเอาตัว พัวพัน

ตัวก นั้นจะรู้ได้จากบริบทแล้วว่า คือบรรณารักษ์ซึ่งทำหน้าที่ทวงหนังสือ

5.3 Police were told about the hidden bomb at P.J. store yesterday afternoon.

ผู้พูดเลือกใช้ประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏ เพราะไม่ทราบว่าใครเป็นตัวการในการกระทำครั้งนี้

5.4 It is believed that John is a thief.

ผู้พูดเลือกใช้ประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏ เพื่อหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ ไม่ยอมเอ่ยถึงตัวการ โดยเลี่ยงไปใช้ dummy subject "it" แทน

5.5 Defenseless villager⁶ are bombarded from the air, the inhabitants driven out in the countryside, the cattle machinegunned, the hut set on fire with incendiary bullets.

ผู้พูดเลือกใช้ประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏ เพราะไม่ต้องการเน้นความสำคัญของตัวการ แต่ต้องการให้ทราบบทบาทของกรรมผู้ถูกกระทำซึ่งมีความสำคัญน่าติดตามมากกว่า